

S'Arenal de Mallorca

S'Arenal de Mallorca
Butlletí informatiu dels pobles
de S'Arenal, Sant Jordi, Son
Ferriol, El Pla de Na Tesa i les
seves barriades.
Edita Associació de Veïnats
Son Sunyer
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit
IMPRIMEIX
Imprenta Atlante
DEPOSIT LEGAL
PM 473-80
Publicitat i suscripcions
Caní Canteres 132
Telefon 265005 S'Arenal.

BUTLLETI INFORMATIU N.º 27

1 DE JUNY DE 1983

PREU 50 PTES.

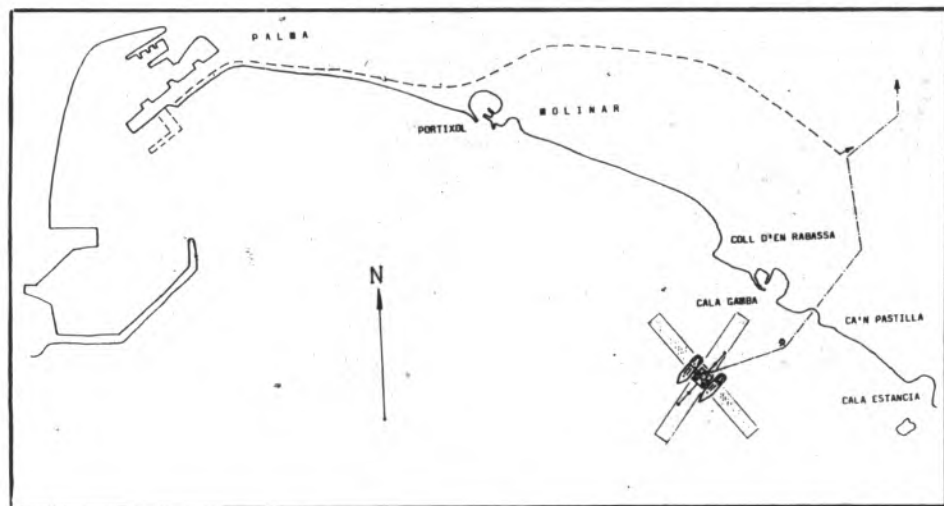
EDITORIAL

LA 'PIPE LINE' ALTRE VEGADA

L'història és llarga, fa al mainys 7 anys que a Madrid estan intentant instal·lar-nos una plataforma per a descarregar petroli a la nostra Badia, i en fa altres tants que els mallorquins ens hi oposam. Ja abans d'esser legalitzats els partits polítics, la Assemblea Ciutadana que arplegava totes les entitats que aleshores se bellugaven per Ciutat feu popular l'eslogan "Fora Petrolers, Badia Neta, Dársena no". Fa dos anys i mig, poc abans del cop d'Estat d'En Tejero i mentre comandava la UCD, hi va haver altre vegada reunions d'entitats oposades a aquest projecte sota el lema "Petrolers al Port, Badia Neta, Plataforma no". Devant la oposició de la majoria dels mallorquins que prsentaren 5.000 recursos i d'organismes oficials com el Consell, L'Ajuntament de Ciutat, el Foment del Turisme i totes les associacions de S'Arenal de Mallorca, la cosa va quedar aturada. Ara,

el Govern Socialista dona llum verda a aquest projecte i En Mateu Zanoguera, president del Club Nautica Cala Gamba, demana; "Fins quant des de Madrid, en en seguiran imponent disposicions que els illencs rebutjam?"

Nosaltres tenim resposta a aquesta pregunta: Ens seguiran imposant les seves disposicions i les seves idees que la majoria de vegades no són les mateixes que les nostres i quasi mai convenients per a la nostra terra, mentres que la gent de Mallorca continui votant els partits de Madrid. Mentre la nostra gent voti AP i PSOE, haurem de patir les disposicions d'aquesta gent. Quan la gent voti UM i PSM, partits mallorquins, els mallorquins podrem decidir el que sia millor per a nosaltres. Podrem ser amos del nostre propi destí. Però això, sembla ser difícil de fer-ho entendre al nostre poble.

Aquest que veis aquí, no és solament el venedor de diaris de S'Arenal, també és el director d'aquesta revista, el secretari de la Associació de Veïnats i moltes coses més.

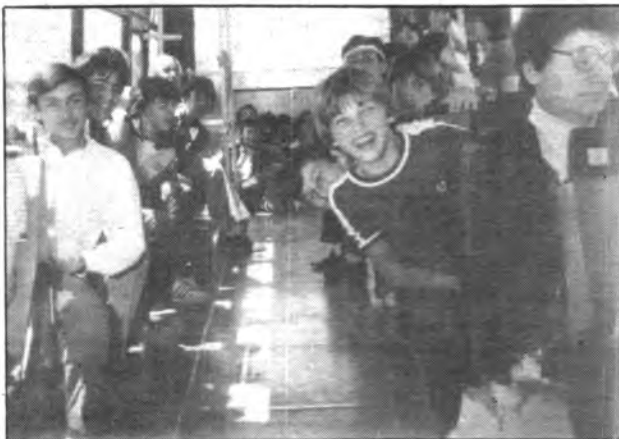

Són na Susana i en Toni, meitat sneuers, meitat suecs. Fan feina a CA'N VERDERA ajudant a son pare i a sa mare.

El batle de Ciutat va fer propaganda electoral devers Son Ferriol. Es evident que en va saber perquè serà batle 4 anys més. Els pobles de la pageda del terme de Ciutat esperen moltes milliores senyor batle.

VISITA D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Seguint les directrius del Ministeri d'Educació, aquesta setmana passada, 30 alumnes de vuitè de l'Escola Pública de S'Arenal de Llucmajor visitaren el Centre de Formació Professional Comarcal de Llucmajor. Varen acompanyar als allots i allotes, de 14 i 15 anys, el professor-tutor de l'Escola Bartomeu Caldentey i aquest reporter que va prendre notes.

AULA DE MECANICA DE L'AUTOMOVIL

El viatge se feu en l'autobus de línea, de S'Arenal a Llucmajor, el xofer de l'autobús, una vegada haver consultat amb el cap de departament va tenir la gentilesa de seguir el trajecte fins a l'Institut que està situat a la carretera de Gràcia. Una vegada allà, pel cap de tallers ens fou mostrat el taller on els alumnes aprenen la mecànica i l'electricitat de l'automovíl, també aprenen els alumnes a arreglar altres tipus de motors, fins i tot una avioneta vella tenen per a fer practiques. A preguntes dels visitants, varem poder saber que una vegada superats els anys d'aprenentatge, tots els alumnes troben feina als tallers de reparació i conservació d'automobils de la comarca, l'atur no existeix dins aquest sector quan el personal és qualificat.

AULA D'ELECTRICITAT

Els alumnes d'aquesta aula, estaven practicant soldadures, connexions electriques, bobinatges i altres tecniques amb els wolts i els wats que a un profà el deixen a les fosques, però que ells entenen a la perfecció. Despres d'estudiar dos anys, aquests joves poden fer oposicions a GESA o a una altre empresa electrica,

poden fer instal·lacions electriques o poden continuar estudiant electrònica a un altre centre. De totes maneres és molt facil trobar feina d'aquesta especialitat.

ADMINISTRACIÓ I COMPTABILITAT

Aquesta és l'especialitat més estudiada pels joves i allotes de la comarca, les allotes no estudien mecanica ni electricitat, però si, administració. Aprenen comptabilitat,

castellà, català i anglès, idiomes que els serviran a la nostra zona cosmopolita, mecanografia, i altres disciplines que poden ben be suplir la manca d'una escola de turisme a la nostra zona.

CONCLUSIO

Dels trenta alumnes que visitaren el Centre de F.P. segons els seu professor-tutor Sr. Caldentey, una vintena feren formació professional, sis feren el baxiller i la resta comen-

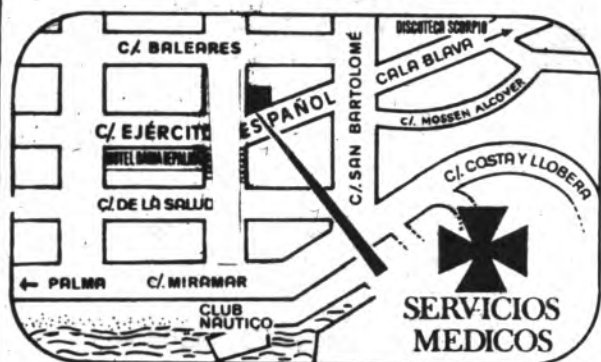
çaran a fer feina.

Cal suposar, que si tenguéssim un centre d'aquestes característiques a S'Arenal, la totalitat dels alumnes de vuitè hi entrarien i continuarien estudiant. Aquesta és la tasca dels nous consistoris recentment elegits, proporcionar al Govern el solar adequat per edificar un centre de Formació professional a S'Arenal de Mallorca, d'alumnes n'hi ha abastament i de professors també.

MATEU JOAN FLORIT

SERVEIS MEDICS URGENCIES LES 24 HORES

CARRER TERRAL, 52 TEL. 490011
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

TELEFONS UTILS A S'ARENAL

A LA PART DE CIUTAT

Ajuntament . . . 227744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13,30 i 15,00) . . . 227643-227644
Bombers . . . 281250-290017
Residència de l'assegurança social . . 289100
Creu roja de Ca'n Pastilla . . . 264040.
Policia Nacional . . 091
Policia Municipal . . 092
Policia Municipal de S'Arenal . . . 267654
Agrupació d'hotelers . . 267654
La Porciúncula 260002
Ràdio Taxi 255440.

A LA PART DE LLUCMAJOR

Ajuntament . . 660050
Oficina de S'Arenal . . . 264071
Bombers . . . 660756
Policia Municipal . . . 661767
Guardia Civil . 264121
Ràdio Taxi . . . 263080
Parròquia . . . 263265
Club Tots Junts . . . 265538
Associació de Veïnats . . . 265005

Subscriu-te a S'Arenal de Mallorca

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 600 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc _____ Suc. _____

Compte n.º _____ Titular _____

☐ Comptat

Ompliu aquesta targa i enviau-la al Camí Canteres, 132, S'Arenal.

UN DELS COMPLEMENTS PREVISTS ES ARRIBAR A PEATONITZAR TOTA LA ZONA DE LA PLATJA AMB UN PRESSUPOST DE 600 MILIONS

L'AUTOVIA FINS A CALA BLAVA TENDRA UNA LONGITUD DE 8 QUILOMETRES

El darrer Consell de Ministres del mes d'abril va aprovar la contractació de la futura autovia prolongació de l'autopista de l'Aeroport. Una ordre des de fa molt de temps suspirada, ja que aquesta nova via de comunicació significarà un gran alivi per l'intens tràfic que passa per S'Arenal.

Aquesta ordre de contractació significa que dins un breu plaç s'efectuarà el concurs-subasta entre les empreses que obtin a la adjudicació de les obres. S'espera que la subhasta, com qualsevol altre obra important, no quedarà deserta i que prest puguin iniciar-se els treballs. "La Jefatura Provincial de Carreteres" ja

du molt de temps en els estudis i projectes pertinents, amb l'objectiu que aquesta via resulti, a més d'eficient, garrida i atractiva. Cosa que te els seus inconvenients ja que els terrenys per on ha de transcorrer no són de lo més apropiat, les pedreres i maresseres del Pilarí i Ses Cadenes poden esser qualificades "de paisatge llunar".

600 MILIONS

El pressupost és de 600 milions de pessetes, després de ser actualitzat des de que se feren els estudis previs l'any 1977.

Aquest pressupost, que se considera suficient, malgrat certs comentaris en sentit contrari, se desglosa en 100 milions per enguany, 250 per l'any 1984 i 250 per a l'any 1985, en que està previst que acabin les obres.

DOS OBJECTIUS

Segons el cap provincial de carreteres, Joan Torres, aquesta futura autovia te dos objectius principals. Primer restar i fins i tot eliminar totalment el tràfic actual per la carretera de devora al mar.

L'altre objectiu és l'accés directe a la carretera del Cap Blanc, que ara s'a de realitzar pel centre de S'Arenal, per dins carrers estrets amb embossos i dificultats.

ALTRES COMPLEMENTS

A més de l'autovia, hi ha prevists uns complements, per part de l'Ajuntament per aconseguir, amb el temps, la peatonització de tota la zona de la platja de S'Arenal. Uns complements que són l'acondicionament dels carrers transversals, aparcaments, jardins, piscines... pel millor frimment per part dels mallorquins i turistes.

Pel que a l'obre es refereix, se construirà una altra calçada des del desviament actual a Ca'n Pastilla fins el camí de Sa Siqui. Se continuarà amb dues calçades fins al Pilarí i finalment, per darreta S'Arenal, només una calçada fins a la cruïlla de la carretera de Cala Blava, eliminant-se en aquest darrer tram els perillosos revolts de la carretera del Cap Blanc.

8.200 KILOMETRES

La longitud total de la nova autovia serà de 8.200 quilòmetres, dels que 3.500 seran de calçada desdoblada, i 4.700 d'una sola calçada.

CONTACTES I ENLLAÇOS

En quant als contactes i enllaços, s'ha previst un enllaç, a distint nivell, a la carretera de Sa Siqui. Un

Els estudis previs s'iniciaren l'any 1977.

Qualquú ha qualificat els terrenys per on ha de passar com de "paisatge llunar".

altre, també a distint nivell al Pilarí. I a instàncies de l'Ajuntament de Ciutat, un altre enllaç a la carretera de Ses Cadenes, entre S'Arenal i S'Aranjassa, no complet, però si, en les direccions Ciutat S'Arenal i S'Arenal Ciutat.

També hi haurà una in-

terssecció, a nivell, amb la carretera S'Arenal Llucmajor i una altre a Son Verí.

Sens dubte aquesta nova via de comunicació constituirà una gran millora pel tràfic rodat a una zona tan populosa com és la del nostre poble.

Dins breu temps s'efectuarà el concurs subhasta entre les empreses que obtin a l'adjudicació de l'obra.

Primer fou la Renault que va posar butiga de vendre cotxes a S'Arenal. Ara, ha estat la SEAT que ha obert local. Al Carrer Terral aprop del Club Nautic, els horabaixes hi trobareu el venedor i una bona exposició dels darrers models SEAT.

**STEAK
HOUSE
Festival**

Especialitat en
carn a la brasa

Hotel Festival

Platja de S'Arenal
Sortida n.º 5

S'ARENAL COM A MUNICIPI

El "caseriu" de principis de segle ha tornat gran, com a massa gran per continuar essent caseriu. Abans, ens comandaven els llumajorers i els ciutadans. Els anys setanta, vam tenir el primer regidor a S'Arenal de Llucma-

jor, fou triat a dit, com ho eren la majoria de regidors abans de la democràcia. En Pere Canals, fou el primer Batle de Barri-regidor i no ho va fer tant malament. Amb les primeres eleccions democràtiques a l'Ajuntament

de Llucmajor, els areners varen obtenir un representant, en Manuel Rodríguez, qui, cal suposar també ha fet bona feina, per qualque cosa ha estat reelegit aquesta vegada dins les llistes del PSOE. Un altre arener també elegit dins les llistes del PSOE és n'Antoni Jimenez, un home ben arrelat al nostre poble, un home que ha fet, fa i farà moltes de feina dins el camp esportiu com a secretari de la U.E. Arenal i president dels equips infantils que són el planter futbolístic arener. També ha estat elegit dins el PSOE, en Manuel Valenzuela del Bar Jordi Gisela, un home desconegut fins ara dins el món esportiu i polític, però que pot fer moltes de feina per S'Arenal dins l'Ajuntament llumajorer. Per part dels conservadors, també hem introduït dos regidors a l'Ajuntament de Llucmajor; En Miquel Mas, tresorer del S'Arenal, i en Joan Perelló, president de la Associació de Veïnats i directiu també de la Unió Esportiva S'Arenal. Dos homes capaços i feiners que per estar dins el govern municipal i tenir presidències de qualque comissió poden defensar molt bé els interessos areners.

Per primera vegada, S'Arenal té cinc regidors, per primera vegada els areners tendrem un poc de poder dins aquest ajuntament que ens controla i això és important. És important per què d'ara endavant, si els nostres interessos no estan prou ben defensats, la culpa no serà tota dels llumajorers. Els areners, també hi tendran la seva part de culpa.

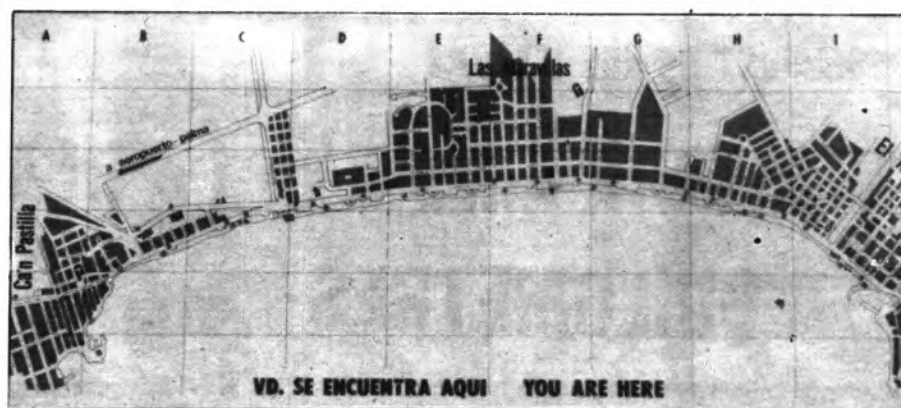
Els tres regidors areners socialistes.

ADREÇOS DE TAULA-LLENCERIA
BRODATS
PARAMENTS-FLASSADES I
ENCARRECS

Brodats JIM

Antonia Catalá

Exercit Espanyol, 3
Telèfon 263819 S'ARENAL DE MALLORCA

S'Arenal de Llucmajor és molt petit en comparació amb S'Arenal de Ciutat. En aquest mapa se pot comprovar. A la part de Ciutat, només hi ha un regidor arener: En Gabriel Ferrà a Copacabana, que ho és pels conservadors.

Els dos regidors areners conservadors.

HOTEL BAHIA DE PALMA

Perruqueria per homes i per dones
Servei de restaurant

Sala de jocs
AL SERVEI DE S'ARENAL I DE MALLORCA

CONGELATS PLACA

TOTA CASTA
DE PEIXOS
I MARISCOS
CARNS
CONGELADES,
PRECUINATS

PLAÇA DE LA REINA MARIA CRISTINA, 1
S'ARENAL DE MALLORCA

L'ARCADA PIZZERIA RESTAURANTE

El Millor marc de la Platja de S'Arenal.
Les millors carns i els millors peixos.
Sense oblidar les delicioses pastes i PIZZAS
cuites amb foc de llenya.

Una primera generació de joves nascuts a Catalunya, que hi viuen i que hi treballaran, tenen per pròpia la llengua castellana. I és una generació numèricament molt nombrosa. Les estadístiques canten: gairebé la meitat dels joves nascuts a Barcelona tenen el castellà com a llengua habitual familiar.

La primera i nombrosa generació de catalans castellanoparlants

Des de sempre s'ha parlat de la capacitat integradora de la nostra terra i de la nostra cultura. Sempre s'ha dit que, si més no a la segona generació, els emigrants acaben sentint-se tan catalans com el qui més ho sigui. D'altra banda també, aquí com a les Illes i al País Valencià, hi ha hagut una determinada part de la classe alta que ha renunciat al català, o ha fet que els seus fills hi renunciessin, tot pensant que la llengua "de cultura i de futur" era el castellà i no pas la del país.

Fenòmens històrics, polítics, demogràfics i socials han fet que en els darrers vint anys hagi disminuït aquesta capacitat integradora alhora que augmentava la deserció idiomàtica. L'allau d'immigrants, fruit del desenvolupament econòmic dels anys seixanta, ha estat tan gran que, en relativament pocs anys, en molts indrets han superat en nombre els naturals del país.

Aquest creixement artificial de la població, evident en tot el Principat però especialment fort a Barcelona, portà com a conseqüència el creixement urbanístic desmesurat, i tot sovint caòtic, de la capital i la seva àrea metropolitana. Ja no es tracta d'aquelles altres onades d'immigració que més o menys de pressa acabaven integrant-se a còpia de conviure amb els naturals del país. Els nous emigrants van ocupar barris sencers, ciutats satèl·lits, on difícilment podien sentir la necessitat d'usar una llengua que els semblava tan llunyana com el polonès o de considerar-se membres d'una societat amb la qual coexisteixen però no conviuen.

La deserció lingüística

D'altra banda, no hi ha dubte que durant la dictadura del general Franco es potencià la industrialització de Madrid i es refermà el centralisme burocràtic. Com molt bé mostra *La escopeta nacional*, quan els industrials catalans volien fer fort el negoci, els calia recórrer a Madrid. Aquesta relació d'inferior a superior, entre l'industrial català i el polític o el buròcrata castellà, pot haver afermat el fenomen de deserció lingüística. Perquè, de la mateixa manera que molts emigrants creien passar "de menys a més" parlant el català, alguns catalans creien fer-ho deixant d'usar la seva llengua i desprenent-se —o, i això és més freqüent, fent que els fills se'n despreguin— de "ese acento tan feo que teneis los catalanes". Aquí també, com en el cas dels immigrants, cal tenir molt en compte la importància de les relacions socials —l'am-

A la part "alta" de Barcelona hi ha molts fills de famílies catalanes que tenen el castellà com a llengua habitual. (Fotos: Anna Boyé.)

bient— tant dels pares com dels fills.

Emmarcat tot això tenim també el sorgiment d'un fenomen cultural nou com ho és la televisió. Els qui avui tenen entre setze i divuit anys, difícilment hauran conegut les seves llars sense televisor. La "caixa idiota" ha estat present en les seves vides des de

sempre. Ja no és el cas d'aquelles pel·lícules americanes doblades al castellà, que ens feien usar aquesta llengua en el joc. Ara és una presència constant, permanent, des de dins de casa i en tots els àmbits: informació, música, pel·lícules, telefilms, programes culturals, esports... Si una pel·lícula cada mes o cada quinze dies ens portava a hàbits de conducta

anormals, i què no haurà fet la televisió al llarg dels anys, dia a dia i hora a hora!

La problemàtica en xifres

Quina és, però, la situació real? Quines dades hi ha, per afirmar l'existència d'una prime-

ra generació, numèricament molt important, de joves nascuts a Catalunya que tenen per pròpia la llengua castellana?

Segons les dades del darrer padró municipal (1981), són diverses les poblacions de l'àrea metropolitana de Barcelona on més del quaranta per cent de la població manifesta no comprendre el català: Santa Coloma, 50,2%; Viladecans, 48,5%; Sant Joan Despí, 47,5%; Sant Vicenç dels Horts, 44%; Cornellà, 43,7%; Sant Adrià de Besòs, 43,2%; Ripoll, 42,9%. En d'altres, el percentatge està lleugerament per sota d'aquesta xifra, tot i que s'hi acostava molt: l'Hospitalet, 37,4%; Badalona, 37,2%; Esplugues, 36,8%; Montcada, 32,4%.

D'altra banda, segons l'estudi *La joventut a Catalunya* (1981), de Joaquim Casal —fet en tres indrets ben diferents: la comarca d'Osona, Cornellà i Barcelona—, a la capital el 46,3% dels joves tenen el castellà com a llengua habitual familiar, xifra que augmenta fins al 74,4% a Cornellà i que, fins i tot en una zona tan aparentment poc afectada pel fenomen migratori com ho és Osona, arriba al 24,2%.

Quan es tracta de la llengua habitual pròpia l'estudi mostra que només a Osona hi ha un augment del català, perquè un 2% dels joves que provenen de famílies de parla castellana l'ha adoptat com a llengua pròpia. A Cornellà, però, passa a l'inrevés, i un 1,9% dels fills de catalans tenen el castellà per llengua pròpia. A Barcelona, el problema s'aguditza i s'arriba a un 9,7%. Per zones, la deserció lingüística afecta per igual la part "alta" de la ciutat que les barriades obreres, mentre que és menor al centre urbà (Gràcia i l'Eixample).

Aquest fenomen es palesa també en un estudi sociològic publicat al gener d'enguany per l'Ajuntament del l'Hospitalet de Llobregat on es mostra que el 22% dels joves d'aquesta població, nascuts a Catalunya i amb algun pare català, no parlen el català, i un 2% ni el parlen ni l'entenen.

L'estudi, però, no deixa de tenir aspectes esperançadors perquè el nombre total de joves que manifesta la seva total incomprensió del català no passa del 7%, la qual cosa, comparada amb el 37,4% del total de població, segons el padró, sembla indicar una receptibilitat sensiblement major del jovent.

JORDI VIADER

1. A l'Hospitalet, el 72 per cent dels joves han nascut a Catalunya, i més de la meitat del 28 per cent restant hi resideixen des de fa més de deu anys.

"Aconseguir que se sentin catalans"

Miquel Strubell i Trueta, cap del Servei de Normalització de l'ús oficial de la llengua catalana, autor del llibre *Llengua i comunicació a Catalunya* i expert en psicologia de l'educació, parlant sobre el que vol dir ser català i la relació amb l'ús de la llengua, assenyala: "A títol estrictament personal puc dir que els estudis sociològics demostren que la gent associa la catalanitat amb el lloc de naixement, i això, per mi, és una visió absolutament regionalista dins d'una concepció que s'ha de superar. Si durant molts segles no ha estat possible de ser català sense conèixer el català, com a Anglaterra l'anglès o a Alemanya l'alemany, és un repte que tenim ara com a poble d'aconseguir que la població nascuda a Catalunya se senti catalana a partir del moment que s'incorpori activament a la llengua i la cultura catalanes".

I, amb relació al fenomen de la integració o no integració dels immigrants i dels seus fills, continua: "Al 97 per cent del territori de Catalunya la integració es produeix igual que sempre. En el 3 per cent restant, però, viuen el 90 per cent de les persones que són

fills d'immigrants i d'estrangers. És la zona que es correspon amb l'àrea metropolitana de Barcelona, més Sabadell, Terrassa i d'altres municipis amb unes circumstàncies similars, on la població catalana es troba en una situació d'inferioritat".

Pel que fa a la deserció idiomàtica d'una part de la joventut d'origen català, diu: "Encara hi ha gent que pensa que parlant castellà en família els seus fills tindran més èxits econòmics o, socialment, seran més ben vistos. És una cosa que no s'entén, perquè ni a Holanda, ni a Dinamarca, ni a Noruega, ningú no acceptaria que les famílies autòctones parlessin en cap altra llengua que no fos la pròpia, tot i que la 'utilitat', entre cometes, d'aquestes llengües és limitada".

"Una altra de les causes d'aquest abandó de la llengua —continua— són els matrimonis mixtos on, en comptes de conservar ambdues llengües, o de parlar ambdós la llengua de l'indret on viuen, és el català o la catalana qui cedeix i només es parla el castellà".

Sobre què cal fer per superar aquestes situacions, assenyala

dues direccions: catalanitzar molt més l'escola —"i la petició en aquest sentit ve més del sector castellanoparlant que del catalanoparlant"—, i l'actuació social en diferents fronts: mitjans de comunicació, ajuntaments, etcètera.

Referint-se al paper de la televisió durant els darrers vint anys, diu: "La televisió és un membre de la família castellanoparlant, anglòfon o francòfon, segons els casos, i és evident que això ha provocat alguns problemes en persones d'altres cultures. A Gal·les, per exemple, la televisió és adduïda com el màxim responsable de la desgal·lització del país. A més, ha donat suport a unes pautes de conducta que treballen en contra nostre; és el cas del periodista que entrevista un jugador del Barcelona que viu i treballa aquí, i que entén perfectament el català, i que l'entrevista en castellà. És una imatge que cal que canviï totalment, i tot i això, nosaltres, com els que som amb el seu canal, mai no undrem l'avantatge del monopoli que del castellà o de l'anglès hi ha hagut durant tant anys".

S'ARENAL

PROGRAMA DELS CONSERVADORS

SERVEIS

Vigilància, control i reordenació del mercat del Dijous. Estudi d'un mercat cobert al lloc més adequat.
Gestionar la creació d'un sub-parc de bombers mancomunament amb l'Ajuntament de Palma.

CULTURA I ESPORTS

Recolzar i promocionar l'idea de fer unes Festes Populares a S'Arenal el mateix dia, en manifestacions folklòriques i populars. Gestionar ho amb l'Ajuntament de Palma.
Creació d'una biblioteca Municipal a S'Arenal.
Construcció immediata d'un Camp Municipal d'Esports amb instal·lacions apropiades i suficients per a la pràctica de diversos esports: Fútbol, atletisme, petanca, piscines, autovies, etc., etc.

SOCIAL

Creació d'un club-pilot per a jubilats. Fer els estudis oportuns per a la possible construcció d'un Cementeri a prop de S'Arenal.
Millorament dels serveis de guardia d'Apotecaries. Si és possible que sigui permanent.

SERVEIS

Ordenació i planificació del Cementeri.
Mercat i peixeteria.
Vigilància de preus, qualitat e higiene.

SOCIAL

Atendre a la tercera edat
Atenció i educació dels minusvàlids
Perfeccionament de les guarderies infantils a les necessitats de la societat d'avui.
Solucionar els problemes d'integració social i dels immigrants.
Obres comunitaris.

JOVENTUT

Organitzar conferències sobre Formació Professional a Instituts i Escoles.
Problemàtica social de la Joventut: estudi de solucions.
Potenciació d'entitats i organitzacions juvenils.
Cooperació Joventut - Ajuntament.

FIRES

Promoció de les nostres ancestrals fires i potenciar l'agricultura, comerç, indústria, etc.
Reglamentació de subastes, concursos i exposicions.

SEGURETAT CIUTADANA

Vigilància i seguretat ciutadana.
Control de velocitat i de renous pels carrers.
Millorar l'eficàcia de la Policia Municipal.
Serveis d'informació municipal a l'Ajuntament, matí i horabaixa.

S'ESTANYOL

Arreglar i netejar la platja de S'Estatella.
Millorament de les zones verdes i posar-hi bancs per a asseure'se.
Conservació del Parc d'infants.
Intensificació de la vigilància a tota la zona.
Instal·lació de faroles davant el Club Náutic.
Foment de les Festes Populares.

INFRAESTRUCTURA

ABASTEIXAMENT D'AIGUA POTABLE: Gestionar l'ampliació dels dipòsits de Son Verí, augmentant la seva capacitat i posar a punt el pou de Son Monjo com a reserva en cas d'averia.
DEPURACIO D'AIGÜES RESIDUALS: Urgent ampliació de les actuals instal·lacions de la depuradora de S'Arenal per a un correcte

funcionament. Gestionar noves instal·lacions a llocs adequats. Aprofitar les aigües depurades per a fins agrícoles o enviar-les a pous receptors, però no cap a la mar. Així evitarem properes contaminacions.
Millorar les instal·lacions de recollida d'aigües residuals, fent una ampliació de la xarxa o dividir el nucli urbà en sectors dotats de bombes impulsores.
Estudiar la recollida d'aigües de pluja, ja que quan plou els carrers es transformen en torrents.
IL·LUMINACIO: Millorament de les instal·lacions actuals.
AUTOPISTA: Fer els enllaços correctes i possible peatonització del Passeig de Miramar.
OBRES PUBLIQUES: Urbanització zona del torrent desde la carretera Militar fins a l'antic pont de la via de Tren.

URBANISME

Estudi de la situació del Pla General d'Ordenació Urbana.
Manteniment de les actuals zones verdes i millorar-les.
Estudi d'un projecte per a la zona verde de Son Verí amb il·luminació, bancs, parc infantil, etc.
Arreglar carrers i millorar la seva il·luminació.
Urbanització del carrer "Lindero".

POLICIA MUNICIPAL

Planificació i reorganització de la Policia Municipal a S'Arenal. Especial vigilància a l'estiu i dies de festa. Vigilancia nocturna de cap a cap d'any i personal adequat amb coneixement de llengües estrangeres.
Vigilancia de les Ordenances Municipals i fer-les complir.

TRANSPORT

Recolzament a les reivindicacions dels taxistes del nostre Terme Municipal i col·laborar en les gestions necessàries per a una solució immediata.
Millorar els serveis públics.

TOP LESS ACUARIO
AMBIENT AGRADABLE
Exèrcit Espanyol, 54
Telèfon 266216
S'ARENAL DE MALLORCA

GELATERIA i PASTISSERIA
Gelats CONSUÉ
Especialitat en Gelats i Granitzats Casolans
Carrer Mar a Antonia Salvà, 6
Tel. 26 54 28
S'ARENAL DE MALLORCA

PROGRAMA DELS SOCIALISTES

ACTUACIONS ESPECÍFIQUES

URBANISME, SERVEIS I TRANSPORTS:

A part del compromís de desenvolupar el Pla General d'Ordenació d'horari, arreglarem i asfaltarem els carrers i places abans de vèncer el pròxim mandat.

En diferents fases i amb el mateix termini anterior ampliarem la depuradora en una primera fase, posarem en marxa el pou de Son Garcias, connectant-lo amb el de Son Monjo, crearem un dipòsit regulador d'aigua, com a reserva per avaries, i completarem la segona fase de la depuradora.

En la línia de la mancomunitat de Transports de la Badia, allargarem el servei d'autobusos de Palma fins "Bahia Grande", "Bahia Azul".

TURISME:

Crearem una Oficina d'Informació Turística.

Peatonitzarem el carrer Miramar i crearem una zona verda a la part de la Platja.

Fomentarem l'afluència turística a la "part alta" i comercial creant zones verdes i d'arbrat, millorant l'enllumenat i traçant passos peatonals.

SALUT I SANITAT:

Procurarem l'existència d'un Centre Bàsic de Salut amb els serveis adequats i previsió d'urgències.

Crearem una oficina municipal per al control i inspecció de la qualitat, preu i pes dels productes de consum.

ALTRES ACTUACIONS:

Construirem una guarderia infantil amb l'horari adequat al de la majoria de treballadors de la zona i aules d'Educació Especial als centres d'E.G.B.

Crearem una partida especial al pressupost per a activitats socio-culturals.

Reorganitzarem la Política Municipal creant una vigilància especial a la zona turística.

Impulsarem, per diverses vies, la construcció d'habitatges socials que vagin creant un entorn adequat per a la població de la zona.

Deman
PELUQUERIA UNISEX
EDIFICIO PIL·LARI PLAYA
CARRETERA ARENAL S. N. SALIDA 2
TEL. 26 47 50

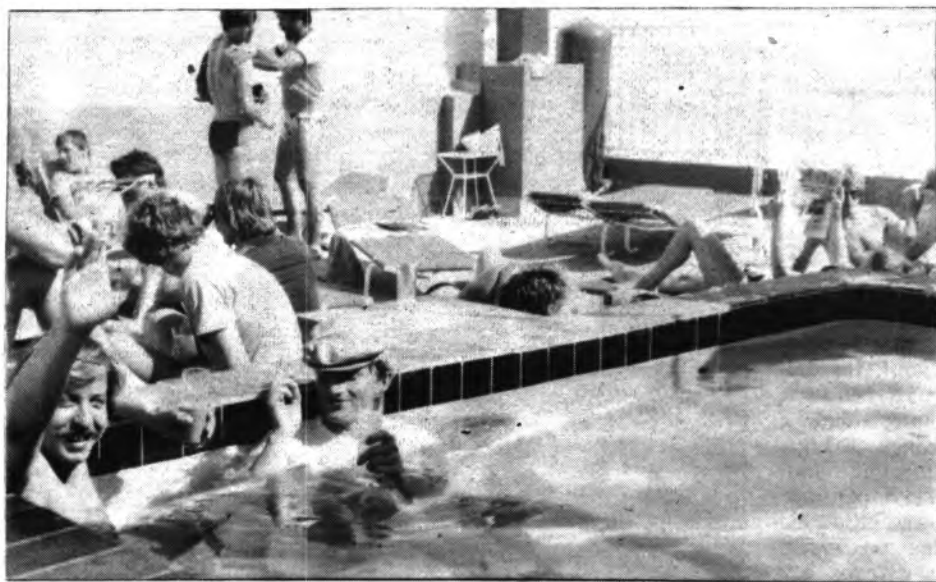
PINTURES A. MESTRE
MOQUETES
PAPERS
PINTURES
REVESTIMENTS
APLICACIO DE PLASTICS LIQUITS A LA CONSTRUCCIO
EXPOSICIÓ I VENDA C/. CANNES. N.º 27 - TEL. 490264

AGENT OFICIAL: BARTOMEU JAUME I NADAL
A S'ARENAL, SANT CRISTOFOL, 6 TEL. 260001
A LLUCMAJOR, HISPANITAT, 17-16 TEL. 660140
Renault 14

TOTI'S
NOVA BOUTIQUE POPULAR
Confecció per a home, dona i nin.
Esperem la vostra visita.
Carrer Bartomeu Calafell, 2
S'Arenal de Mallorca.

Aquesta és una de les poques piscines a la terrassa d'un dels gratacels -hotel de S'Arenal-Lluçma-jor. A més de piscina hi ha un bar i molte de tranquil·litat. Està damunt l'Hotel Sant Diego.

OFICIALITAT DEL CATALA ARA

El Centre Internacional Escarré de Minories Etniques i Nacionals (CIEMEN); ha adreçat un escrit a la Federació Socialista Balear, firmat per Toni Artigues i Jaume Corbera denunciant la situació discriminada del català a les Illes i demanant l'oficialitat de l'idioma.

El CIEMEN considera que "socialment ens trobam a un procés recessiu mal grat el decret d'ensenyament de la modalitat insular de la llengua catalana i comptar amb un programa com l'Informatiu Balear".

"Quan dues llengües es parlen simultàniament una d'elles arriba a superposar-se a l'altra". "La nostra llengua es troba actualment entre el segon i tercer estadi d'un procés de "glotofagia", situació que alguns denominen, mai innocentment, de bilingüisme. Encara que la sociolingüística demostra que no existeixen pobles bilingües més que en un període de transició que du com a final la desaparició

de la llengua dominada".

Recordant que el PSOE en el seu programa defensava la plena normalització, desen volupement i potenciació de les diferents llengües i cultures de l'Estat Espanyol, demana que l'article de l'Estatut deixi clar que "el català és la llengua oficial de les Illes Balears i que tots els habitants tenen el dret de conèixer-la i a usar-la, proposta que si és impossible en l'actual Constitució s'haurà de fer el possible per canviar el marc legal".

El CIEMEN proposa "l'ús exclusiu del català a les institucions autonòmiques i medis de comunicació depenents d'elles. L'educació en català a tots els nivells i competència exclusiva de la Comunitat Autònoma". "La creació d'un canal de televisió en català i la potenciació de publicacions i premsa en la nostra llengua i per altra banda el dret de que les diferents llengües autònomes tinguessin el dret d'entrar en el Parlament de l'Estat".

© United Features Syndicate Inc., 1955

BAR DON BENITO

us trobareu be amb Na Vicky i en Miquel

INTERNACIONAL PUB

Edifici Don Benito

Carrer de Sant Bartomeu, 63

Aprop del Camp de Fútbol

CAFETERIA SANT DIEGO

COQUES DOLCES CADA DIA
I AL VESPRE MUSICA DE PIANO

Graphic Art S.A.

★ TIPOGRAFIA ★ OFFSET

★ DPT. FOTOGRAFIC

SANT CRISTOFOL, 116 TEL. 268964

S'ARENAL DE MALLORCA

El darrer crit en bosses i articles en pell

CURTITS

Avinguda Nacional
devora

HOTEL TOKIO

Amancio Muíños, 19 anos en las Baleares

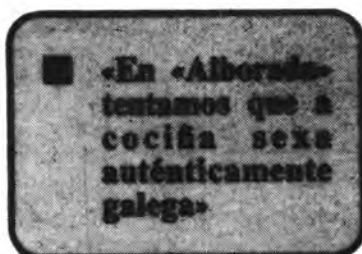
«Non tardando moito criaremos un Centro Galego no Arenal»

Amancio Muíños dos Santos é un galego —chamando-se así non podía ser doutro xeito— dos moitos que andan espallados pola illa de Mallorca. Natural de Nespeira —«remacha-o ben para que non haxa confusión»— poboación do Concello de Redondela (Pontevedra) e casado en Tui, Amancio Muíños, galego de ascendencia portuguesa, leva desde os 23 anos na capital de Baleares. No momento conta 42 anos de idade. Dezanove anos, portanto, respirando os aers mediterráneos. Actualmente, e desde hai 2 anos, Amancio Muíños rexenta coa inestimable axuda do seu fillo José Amancio o restaurante Alborada, sito na zona de El Arenal, do que é propietario.

—A miña vocación sempre foi a hostelería. Son un namorado da profesión por tradición: os meus pais tiñan un negocio de hostelería en Lisboa. Eles querían que eu estudase. Pasei polo seminario, rematei despois o bachillerato, traballei na banca privada e nunha compañía de mantemento de avións... pero sempre me tirou a hostelería. —¿Cómo é que se inicia neste campo?

—Levo en Mallorca 19 anos. O meu primeiro negocio de hostelería foi o Bar Iberia, en C'an Pastilla. Despois estiven, tamén en C'an Pastilla, 10 anos co Celler Cortijo,

ao que lle din o toque galego. E Os Canteiros foi o anterior establecemento antes de instalar Alborada, co que levo hai agora 2 anos. —¿Por qué Mallorca e non Vigo ou calquer outra cidade galega?

—Eu viñen a Mallorca sen necesidade. Alá traballaba no banco e a miña muller exercía a súa profesión de mestra. Tanto os meus pais como os meus sogros están ben situados. Eu non viñen forzado por motivo nengún. Gostame Mallorca, aínda que vou con moita frecuencia a Galicia. Aínda estiven 8 días no mes de febreiro. —¿Cómo observa a situación de Galicia unha persoa que leva vivindo 19 anos fora dela?

—Salvando a situación de crise que estamos a padecer en todos os sitios, vexo-a ben. —¿Bule ceais na súa mente a idea de volver alá para se instalar definitivamente?

—Para instalar-me non, pero cando me retire, sí. Xa teño catro

fillos nados en Mallorca, totalmente enraigados aquí. De calquer maneira, o máis vello vai entrar agora na Universidade e mandarei-no a Santiago ou Vigo. Os meus fillos, aínda que nados aquí, son galegos cen por cen. Como pouco, cada ano pasan alá as vacacións todas do verán. —¿Son moitos os galegos que pasan polo seu establecemento?

—Moitísimos. Principalmente desta zona. Eu desde aquí tento de fomentar o agrupamento da colonia galega de El Arenal. De cando en vez escribemos en galego no periódico que temos... Probablemente estes sexan os primeiros pasos cara a creación dun Centro Galego no Arenal. —¿Qué contacto mantén con A Palloza?

—A Palloza desapareceu hai aproximadamente dous anos. Non tiñan boa organización. Máis que un centro cultural era un lugar de encheroladas e comilonas. —Vexo exposto aí un cartel que anuncia unha actuación de Amancio Prada, en Palma. ¿Podemos falar dunha preocupación pola súa parte polos asuntos culturais galegos?

Naturalmente. Tal é así que fun nomeado, hai uns anos, Delegado en Mallorca do Centro Galego de Madrid. Estamos mirando, para cando teñamos o local definitivamente rematado, de montar unha biblioteca de libros galegos, que

Amancio Muíños ten no seu fillo José Amancio un inestimable axudante

coa recepción diaria do IDEAL, ao que estamos suscritos, pensamos, pode ser de interese para os paisáns que nos visiten. —¿Qué aceptación ten a cociña galega en Mallorca?

—Moi boa. Mesmo nos propios extranxeiros. Nós tentamos que a cociña que se fai en Alborada sexa o máis auténticamente galega. Miramos tanto o tratamento como a calidade dos produtos empregados. Aquí recibimos a carne e máis o peixe e o marisco de Galicia, cada semana. —¿Dos distintos platos que compoñen a gastronomía galega, ¿cais son os de máis éxito?

—A xente pide moito a merluza, as ameixas, o lacón con grelos,

os pementos de Padrón. E papear co Ribeiro, o pulpo e máis empanada son as dúas cousas máis solicitadas. —¿Entre os visitantes de Alborada qué é o máis abundante?

—Veñen de todos os sitios. Principalmente cataláns, madeiranos e galegos; extranxeiros tamén. Aínda onte estiveron ingleses que coñecen Galicia cabo a rabo. —¿Qué galegos sona teñen pasado por Alborada?

—Camilo José Cela, Man Fraga, Constantino Lobo, Cuello, Calvo Sotelo, parente do presidente, entre outros.

EVITEM ELS MOTS I CONSTRUCCIONS ESTRANYS A LA NOSTRA LLENGUA

Continuem la selecció de barbarismes ordenats alfabeticament.

embargo (sin): tanmateix, no gensmenys, així i tot
embajada: ambaixada
embarcadero: embarcador
embaucar: entabonar, engalipar, ensarronar, enganyar
embragatge: embrogatge
embrollo: embolic
embustero: mentider
embutido: embotit, farcit/salsitxa, botifarra, llonganissa
emitir: emetre
empalagar: embafar, enfestiar, enfestidir, carregar
empalme: entroncament// empiuladura
empapar: amarrar, xopar, sucar, embeure, absorbir
empaque: afectació, presència
empedernido: empedreit, insensible, cor-dur, viciat
empenar: empenyorar, pignorar
empenarse: obstinar-se, entossudir-se, entestar-se//

endeutar-se
empeño: empenyorament, pignoració/pruja, punya, obstinació
emperatriz: emperadriu
emperifollar: empolinar, enflocar
emplaste: emplastra, cataplasma
emplear: emprar, usar, utilitzar, aplicar/ocupar, donar feina, col·locar/esmerçar, consumir, invertir
empleo: esmerç, ús/ocupació, col·locació, càrrec, ofici
empotrar: encastar, collar
empuje: empenta, impuls
enano: nan
encaje: randa, punta
encariñarse: afeccionar-se, posar afecte
encleque: neulit, raquitic
encrucijada: cruïlla, encreuament
enchacar: embassar, entollar
enchufar: empalmar, endollar, enllaçar, connectar

enchufe: endoll, endolla, connexió
enoble: frèvol, feble
endilgar: encaminar, endegar//
endinyar: endossar
endiosarse: ensuperbir-se, envanir-se/divinitzar-se
enfermedad: malaltia
enfermero: infermer
enfrente: enfront, davant
engatusar: engalipar, ensarronar
engorro: enfarfec, nosa, embaras
engrasar: greixar, untar, engreixinar/adobar
engrase: greixatge, untatge
engullir: engolir, empassar-se
enredo: embolic, embroll, embull/trifulga
ensaimada: ensaimada
ensangrentar: ensangonar, ensagnar
ensayar: assajar
ensayo: assaig
en seguida: de seguida
ensenada: rada, cala, badia
entente: entesa, conveni, pacte
enterar: assabentar, fer saber, ennovar, informar
entierro: enterrament
entorpecer: entrebancar, dificultar//
enterbolir, embrutir
entrañar: endinsar, aprofundir//
comportar
envensurar: emmetzinar, enverinar

en vez: en comptes, en lloc
envio: tramesa, remesa
envoltorio: embolcall, farcell, bolic, lligall
equis: ics, xeix
erizo: eriçó
escabullirse: escapolir-se, esmunyir-se
escalofrio: calfred, esgarripança
escamar: escamnar, escarmentar
escaño: escó, escon
escapate: aparador/escaparata
escape: escapament, escapada//
escap, escapatoria
escarcha: gebr, gebrada
escorta: escorta, seguici
escueto: escarrit, estricte, pelat
esdrújulo: esdrúixol
eslabón: anella
esmeralda: maragda, esmaragda
esmerarse: mirar-s'hi, posar cura
esmirriado: esmerlit, flac, sec, desnerit
espalda: esquena
espolvorear: empolvorar
espuela: esperó
estallar: esclatar, explotar, petar//
esclafir
estantera: prestatgeria
estera: estora
esterilla: estoreta
esternón: esternum
estertor: ranera

CHINA RESTAURANT ORIENTAL
C/Joaquín Verdagué, 12
Arenal Tel. 26 67 21
飯 DEVANT EL BALNEARI 8 店

PIZZERIA ITALIANA

CAVALLINO ROSSO

ESPECIALITAT EN:
MENJARS TIPICS ITALIANS

CARRER JOAQUIM VERDAGUER, 17 -
TEL. 263619 - S'ARENAL DE MALLORCA

RESTAURANTE GALLEGO

ALBORADA

AMANCIO MUÍÑOS SANTOS

Especialidad en:

PESCADOS Y CARNES
de Galicia

Nuestros mariscos son procedentes
de las RIAS GALLEGAS

BODAS-BANQUETES Y
COMIDAS SOCIALES

Carretera Militar, 269 Telf. 26 07 25
EL ARENAL - Palma de Mallorca

LA NECESSITAT

(conte rus)

Era el pic de l'hivern i feia un fred terrible, que gelava l'aire de la gent. A l'entrada del bosc, però, un pobre home, mig esperellinat i amb les sabates foradades, suportant el celistre glaçat que davallava del coll de la serra, aplegava branques i branquillons secs per fer un bon feix de llenya. Se va escaure a passar per aquell lloc un ric propietari, dins un cotxe tirat per un cavall i menat per un cotxer, que, ben embolicat, seia dalt el pescant. Veient el llenyataire com feia llenya amb aquell fred, el propietari féu aturar el cotxe, va treure el cap per la finestrella i li va dir:

—Ei, germanet! Com pot esser que t'entrefenguis a fer llenya, amb aquest fred tan feres?

—La necessitat m'ho fa fer, senyor —va respondre el llenyataire.

—La Necessitat? —digué, sorprès, el propietari—. Que la coneixes, tu, aquesta senyora? —va demanar al seu cotxer.

—No l'he vista mai de la vida, senyor —respongué el cotxer.

—Ben molt m'agradaria, de veure una senyora que és capaç de fer fer coses tan extraordinàries —va comentar, el propietari.

—Si la voleu conèixer, senyor, només heu de seguir aquest caminet un centenar de passes i ja la veureu, dins la seva cabana —digué aleshores el llenyataire.

El propietari va dir que sí, que la volia conèixer i, seguit del seu cotxer, que sentia la mateixa curiositat, va davallar del cotxe i es va endinsar en el bosc pel caminó. Sense torbar-se, el llenyataire va carregar la llenya dins el cotxe, hi va pujar i va tocar el dos més que de pressa. Quan al cap d'una estona tornaren el propietari i el seu cotxer, que havien cercat debades la cabana que els havia dit el llenyataire, se trobaren sense cotxe ni cavall. I se n'hagueren de tornar a la vila, que era devers dues hores lluny, a peu, aguantant el fred terrible que davallava de la carena. I quan hi van arribar es trobaren un veí que, veient-los d'aquella manera, digué al propietari:

—Com així anau a peu, amb aquest fred que fa?

—És la Necessitat que ens ho fa fer, germanet —va respondre el propietari, content, fet i fet, d'haver conegut aquella senyora que era capaç de fer fer coses tan difícils.

SALON LINDA

Baixos Hotel Linda
Perruqueria per a senyores
Manicura i Pedicura
Ca'n Pastilla

Floristeria IRI

SERVICIO INTERFLORA

DIGALO CON FLORES
SAY IT WITH FLOWERS
DITES LE AVEC DES FLEURS
LASST BLUMEN SPRECHEN

Diagau-ho amb flors.

Av. Bartolomé Riuort, s/n.
Tels. 26 23 59 - 26 49 44
Ca'n Pastilla
PALMA DE MALLORCA

BARBACOA SA MASIA

Carns i aus a la brasa.
Carrer de Sant Cristòfol n. 65
Davant l'Església de S'Arenal.

CONSTRUCCIONS J. RIVAS MAS

ESPECIALISTES EN MANTENIMENT
D'HOTELS

CANONGE MATEU ROTGER, 25

TEL. 26 48 53

LAS MARAVILLAS LLOGUER DE COTXES CAR HIRE

Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

RESTAURANT
GRAELLA

Ca'n Verdera

Especialitat en Cuina Mallorquina
Bodes i comunions.
Carrer "Las Parcelas"
Balneari 5
Tel. 261057

LES MERAVELLES

RECANVIS

NUEVA OLA

Lloguer de ciclomotors. Venda d'accessoris, bicicletes i motodietes. Reparació de bicicletes. Carrer Tramiteno, 64 - Tel. 551799. Carrer Berlin, 5. Tel. 269238.

RIU CENTRE

REPORTATGES
I
FOTOS CARNET
DEVANT L'HOTEL
CONCORDIA

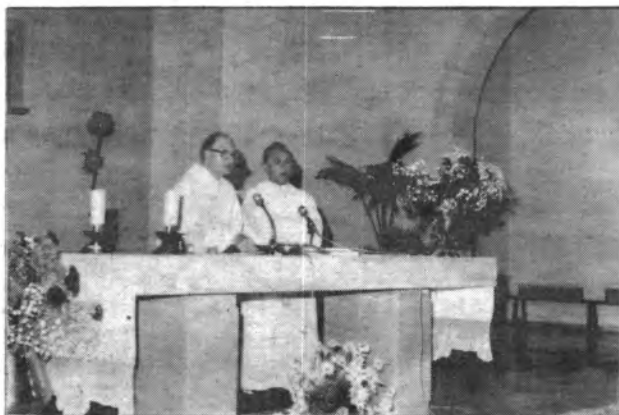
SON FERRIOL

La coral parroquial amb guitarres va acompanyar la funció religiosa.

L'aconteixament social-religiós fou recollit per dues càmeres de vídeo.

Les misses i els sermons a Son Ferriol se fan en un català molt correcte; fins i tot quan el predicador és portugués.

Així anaven vestides a principis de segle les dones i els nins quan anaven a missa.

En Tolo Güell va entregar una artística placa a Mestre Marià Capellà.

En Tolo Güell també feu el seu parlament, ple de mallorquinisme i estimació a tot allò que es nostre. La gent se damana, que fa un home com aquest, dins un partit com aquell a on milita?

Les madones respectables, oïren missa gmb tota devoció.

L'homenatge i la seva dona, acompanyats de familiars i amics.

Na Caterina Vic i En Joan Coll, donaren un recital de guitarra que fou molt aplaudit.

Art i Joia

Relotgeria. Joieria. Argenteria. Objectes de real.
Trofeus. Gravat. Preus de Fàbrica

Avda. del Cid, 82
☎ 41 99 65

SON FERRIOL

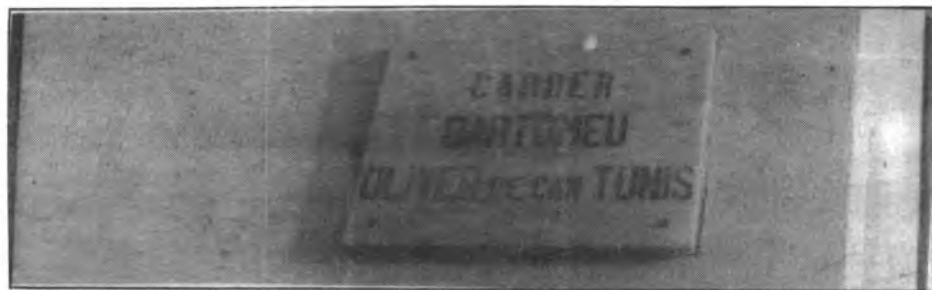
KING'S
FRIED
CHICKEN

L'EXQUISIT
POLLASTRE FRIT

ANTONI AMENGUAL I
MARI CARMEN GARCIA

AVINGUDA NACIONAL, 7 (ENTRE BALNEARIS 7 I 8) APARTAT 17 —
S'ARENAL DE MALLORCA— TEL. 266562

CA'N TUNIS

Els veinats de Son Ferriol hauren notat el canvi de nom d'un dels carrers del poble.

Per què aquest canvi de nom?

La redacció del Grup Juvenil TEIX, ha cercat els orígens de la fundació del nostre poble. Això és el que hem trobat, encara que no puguem assegurar que sia la veritat sencera.

Segons contenen els vells, un tal Bartomeu Oliver i Palmer, va comprar l'any 1898, un trast, pertanyent a la possessió de Son Sant Joan, que era propietat d'En Lluís Despuig. Aquest trast que midava 40 metres de llargària per 40 d'amplària, aquest trast havia estat comprat anys enrera, p'En Pere Durán que el va vendre a un pagès de la comarca qui a la seva vegada el va vendre a l'esmentat Bartomeu Oliver.

Quan En Bartomeu Oliver va comprar el trast, ja

hi havia un casino, una barberia i una butiga. Poc després feu construir una ferreria i una fusteria al mateix complexe.

L'amo En Bartomeu Oliver va encarregar a un pintor, la confecció d'un rètol amb la inscripció CA'N TUNIS CASA DE RECREO - SI TRAE DINERO SE AFEITA Y SE CORTA EL PELO.

"Turis" és un derivat arbitrari del vert aturar-se. El pintor, però va cometre l'errada d'escriure TUNIS enlloc de TURIS. Quan volgueren rectificar, aquest nom ja era molt popular a tota la comarca i no hi va haver manera que la gent el pronunciés d'altre manera.

Pareix que el senyor Oliver feu dur al poble que naixia, una mestressa d'escola, que cobrava 5 pessetes per mes i nin. Aquell temps els pares havien de pagar perquè l'Estat no se cuidava d'aques-

tes coses.

El Café Ca'n Tunis i les cases annexes, pertanyen de fet a Son Ferriol, amb el qual formen un tot.

Antigament, la carretera de Ciutat a Manacor, feia partió entre les possessions de Son Sant Joan i Son Ferriol, passava entre les cases de Ca'n Tunis i per devora Son Ferriol.

Així que, En Bartomeu Oliver i Palmer, és considerat com a Fundador del nostre Poble.

Per això, el Grup Juvenil Teix, ha realitzat aquest informe per afegir-se a la immortalització del fou iniciador del nostre poble: de Son Ferriol.

Per a poder conèixer millor la nostra illa se va organitzar una sortida del cicle mitjà (3er, 4ar. i 5è) per visitar el Puig de Randa i des d'allà poder observar els dos grans conjunts de muntanyes que hi ha a Mallorca: la Serra de Tramuntana i les Serres de Llevant. Això fou possible per que el Massís de Randa amb els seus 543 metres de altària màxima és el lloc més elevat dins l'anomenat pla de Mallorca. Al mateix temps es poderen localitzar un bon grapat de pobles i observar la seva distribució. Junt amb aquests objectius se pretenia també l'estudi de distribució. Junt amb aquests objectius se pretenia també l'estudi de les principals formacions vegetals de la garriga i l'observació dels efectes de l'actuació humana sobre ells: conreu de determinades parts, atacs dels incendis forestals, erosió mecànica, etc.

Per aconseguir aquests objectius se va confeccionar un qüestionari amb anotacions, observacions i preguntes que junt amb un mapa de l'illa va ésser el material de treball utilitzat.

Hi havia tres blocs principals de preguntes:

a) Orientació espacial i temporal.

b) Classificació de espècies vegetals.

c) Localització a la realitat i damunt el mapa de: muntanyes, pobles, illes, etc.

Junt amb aquestes tas-

ques bàsiques hi havia per a completar el qüestionari dades i preguntes relacionades amb el comportament social, cura de la naturalesa, història, deduccions i per finalitzar una anàlisi de la sortida des dels punts de vista dels al·lots que al mateix temps ha de servir com a mitjà de avaluació de les tècniques d'expressió escrita tant en castellà com en català (centrada aquesta, bàsicament, en el vocabulari) així com de la capacitat d'observació i anàlisi dels infants.

COOPERATIVA AGROPECUARIA DE MALLORCA

A la Carretera de Manacor de Son Ferriol, just davant Ca'n Tunis, te el seu magatzem la Cooperativa Agropecuària de Mallorca. Allà hi trobam En Joan Magro que despatxa sacs de pinso, adobs, llavors i altres coses que puguin mester els socis, com es ara oli, vi, formatge... En Joan ens aclareix que la cooperativa també compra als seus associats la llana, les garroves i les ametles. A Mercapalma la cooperativa hi té el Situat de Productors on els associats no han de pagar trast per poder-hi vendre.

Segons en Joan aquesta cooperativa tenia uns 2.500 socis. Per sanetjarla, i sanetjar la economia, obligaren als socis a una aportació de 50.000 pessetes, els qui no pagaren deixaren de ser socis. Ara, han quedat els socis bons,

els qui compren i venen i la cooperativa va a més, cada parell de setmanes s'apunten nous socis.

Una cooperativa ben in-

teressant per a tots els pagesos del Pla de Sant Jordi que presideix En Xim Alcover a qui farem una entrevista tan prest com

sia possible. Segur que té moltes coses a dir interessants pel nostres lectors.

MATEU JOAN FLORIT

HOSTAL "SOL Y PAZ"

Nova direcció
Servici de tapes i de restaurant
Tel. 260384
Es Pilarí

Bar Restaurante Club Bahía

MESON BAHIA
SUPERMERCAT BAHIA

Urbanització, BAHIA GRANDE
Carretera Arenal (Cab. Blanco.)

ARENAL

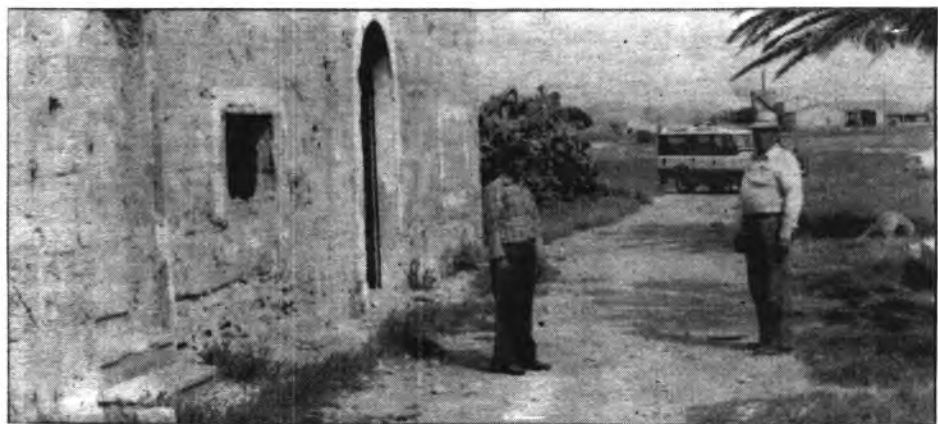
TOTS ELS DIMARTS A LES 13'30

la Veu dels Pobles
Informació de S'Arenal, Sant Jordi, Son ferriol i dels altres pobles de la comarca

RADIO POPULAR
ES COSA NOSTRA

ESCOLA PUBLICA DE SON BANYA

Son Banya és una zona ben degradada: Aeroport, Escorxador, Reserva Gitana, aigües salades, aigües olives provinents del Camp d'Aviació que maten animals i plantes... Si, So'n Banya és ben desgraciada i la gent en fuix: botigues i casinos tancats, cases tancades, les que tenen portes, perquè els gitanos du-

rant l'hivertn s'en duen tot allò que serveixi per fer foc. A la Casa de l'Amo En Mateu Canpet no hi queden portes ni finestres, a moltes altres cases de la rodalia, a mesura que els estadants les deixen, desapareix tota la fusta i tot el ferro, només hi queden les parets. Potser l'Ajuntament Socialista hauria de

proveir al poblat de llenya provient de la poda dels arbres ciutadans, s'evitarien aquests robatoris i s'evitaria que els gitanos tallassin ametlers i altres arbres d'avvers Son Banya.

Dins aquest paratge desolat però, hi ha un oasi: és l'Escola Pública Son Riera, l'escola dels nins gitanos, uns nins i nines simpàtics, curiosos i bellugadissos com no n'hi ha.

Ens ho expliquen els cinc mestres d'escola que traten, no sempre amb èxit, d'ensenyar les lletres i els números als 150 nins

matriculats al centre: al començament del curs hi venen tots, llavors comencen a tenir peresa, els matins fa fred i no s'axeiquen, els pares, tampoc hi donen massa importància a això d'aprendre lletra i no els envien, de manera que només un 30 per cent de l'alumnat acudeix regularment.

Aquesta gent, ens aclareixen els mestres, és inconstant; varen començar amb entusiasme un curs d'anglès, per poder anar a vendre rellotges i altres mercaderies als turistes. A les poques setmanes se

cansaren i no volgueren estudiar més. Ho trobaren massa difícil. L'any següent, volgueren aprendre francès per considerar-ho més fàcil, també se cansaren. Els mestres han intentat ensenyar català, els pares, tampoc hi han trobat utilitat.

De totes maneres, els professors s'hi troben ben a gust. Na Gràcia Pascual fa set anys que hi fa feina i no pensa demanar el tresllat, al igual que els director del centre, En Baltasar Darder i la seva dona que també hi fa feina, estan ben a gust.

Conflictes n'hi ha, com a tots aquells llocs on hi ha gent d'instints primaris. Els gitanos són molt impulsius i a les festes que organitzen a l'escola per un premi més gros o més petit se pot armar un San Quintín. També s'ha d'estar molt alerta als castics, corporals o verbals. Si l'infant diu al seu pare o al seu germà que el mestre li ha pegat, el mestre ho pot passar molt malament.

La associació de pares va funcionar fa uns anys, però ara no és possible, ni tant sols les reunions de pares d'alumnes: quan feien, tothom se barallava i ningú s'entenia.

L'escorxador, quan se cremen les vísceres dels animals sacrificats, fa una pudor ben característica i molesta a nins i a mestres, ja que el vent, quasi sempre ve de la mar.

Els mestres, però, fan feina amb il·lusió, saben que d'aquest nins i nines amb un present no massa brillant, en poden fer homes y dones de profit.

CARTELERA

CINE ROMA

Cada dia a partir de les 3'30, sessió continua.

Dissabte i diumenge, a les 10,30 matinal.

BINCO

Cada vespre, des de les 8 a les 3,30 de la matinada; joc de bingo a l'Hotel Bahía de Palma. Informació: Tel. 264500.

RESTAURANT ESPECTACLE

Es Fogueró.

Cada vespre, les atraccions més cotitzades del music hall mundial.

Reserves. Tel 262745

HOTEL PLAYA GOLF

BOTIGA DE
SOUVENIRS
OBJECTES
DE REGAL

PERRUQUERIES
DE
SENYORES
I CAVALLERS

INSTITUT DE
BELLESA
SAUNA-MASATGES
BEAUTY FARM

CTRA. ARENAL, 366 - TEL. 261824 - PLAYA DE PALMA (MALLORCA)

INSTITUT DE SON FERRIOL

La música i el català són les assignatures "màries" a moltes escoles de Mallorca. No és així a l'Institut de Son Ferriol. Segons el director del Centre, aquestes matèries són ensenyades des del parvulari fins acabat el batxiller. No és estrany idò que llavors a Sant Ferriol hi hagi músics, artistes professors de català... professionals, i gent que sap ocupar els seu temps lliure...

Provincianisme

Las Vulpes estan d'allò més contentes. I no és pas debades. Com aquell qui no ho vol, la Lupe, la Mamen, la Begoña i la Loles han aconseguit de cop i volta una notorietat pública a la qual, altrament, els hauria costat Déu i esforços d'arribar. Jo, si fos elles, per Nadal enviaria un pernil al diari "ABC", amb una noteta agraint-los el favor que els van fer publicant la lletra de la cançó a la portada.

I enviaria un altre pernil a Luis Burón Barba, fiscal general de l'Estat, que és qui va presentar la querella, agraint-li d'haver inflat encara més el globus. I més pernills: a Gabriel Camuñas, de l'AP; a Íñigo Aguirre, del PNB; a Álvarez del Manzano, del Consell de RTVE SA; a José Wert, del PDP...

I si fos Carlos Tena, enviaria mitja dotzena de botifarrons — cadascun amb un llaç fet amb la bandera *española*, i amb puny i una rosa adhesius — als directius de la casa; i un xoriço de Cantimpalo a l'esmentat Burón. I a Calviño, un exemplar del llibre de poemes pornogràfics —antropològicament grollers— que Marisa Medina va publicar fa uns anys, quan anava de poetessa *hard core*.

I a la BBC, a l'ORTF, i a les cadenes alemanya i italiana que han demanat el vídeo del programa de *La caja de los ritmos* on apareixien Las Vulpes cantant allò de *Quiero ser una zorra*, per passar-lo substitulat, els enviaria un lot de vídeos compost per un *Un, dos, tres, responde otra vez* i per aquell programet de l'heroinòmana, que va merèixer el rebuig de totes les organitzacions mundials de la salut i més que n'hi hagués. Així veuriem que la gamma de productes humorístics de TVE SA és més considerable que no es pensaven, i no s'acaba pas amb el xou Vulpes. Ni amb Remedios Amaya.

I prou. Perquè ja comença a fer escudella sentir parlar tothora —a la ràdio, als diaris, als bars...— de Las Vulpes, de la dimissió de Tena, dels *shots* al semaler, de les masturbacions i dels executius que paguen per cardar...

A casa nostra, afers com aquest s'arrangen d'una manera ben diferent i molt més civilitzada: sempre hi ha un senyor Manent amatent a fer canviar les porquissades d'*Els Beatles contra els Rolling Stones* de torn. I si el guaita ha badat i l'escàndol esclata, el qui està veritablement irat truca a Ràdio 4, queixant-se. O escriu cartes a l'"Avui", indignadíssim. I llestos. A la *villa y corte*, però, perquè el seu "Avui" és l'"ABC", i la seva Ràdio 4 és el fiscal general de l'Estat, de no res en fan un castell.

És la diferència entre tenir poder —i utilitzar-lo provincianament— i no tenir-ne —i, doncs, ser una *provincia* condemnada a veure com a la capital de l'imperi fan pa de quatre rosegons remullats.

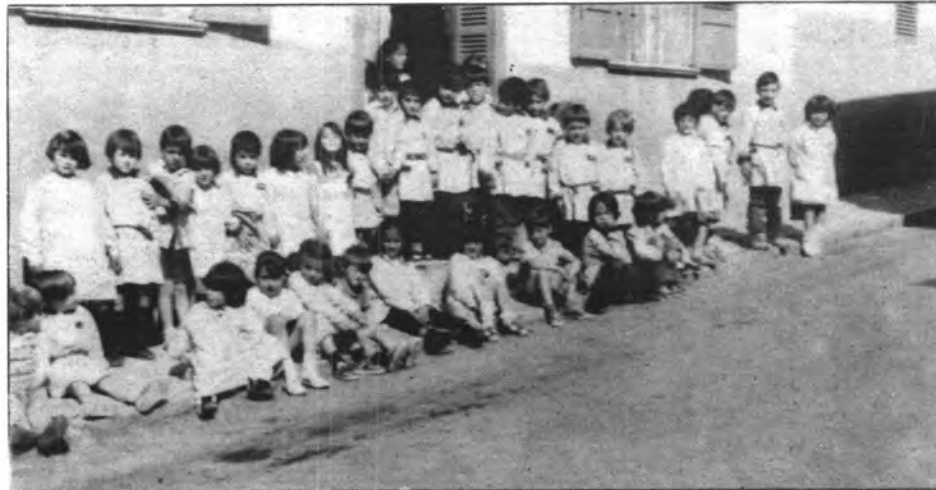
QUIM MONZO

LAS VULPES

SANT JORDI

EL BISBE, ANIRA DISSABTE A CONFIRMAR

Són set, tres se dedican al parvulari, una d'infermera, una a la cuina i les al-

tres dues que tenen 82 anys, ajuden allà on poren, a la parròquia, a la porte-

ria, a la cuina...

Entrevistam a Sor Marriq, que és la directora del

LES FRANCISCANES DE SANT JORDI

parvulari i que els vespres, de 8 a 12 se dedica a la joventut.

—Com funciona el parvulari de Sant Jordi?

—Som tres mestres i tenim tres aules; de tres a quatre anys, de quatre a cinc i de cinc a six. Els ensenyam les primeres lletres, gimnàstica, treballs manuals. Als six anys, quan surten d'aquí, estam preparats per entrar a l'escola graduada.

—Que paguen per poder assistir a les classes?

—Paguen 1.000 pessetes mensuals i amb això s'inclueix el material didàctic. També tenim un menjador que costa 2.000 pessetes al mes, podem aguantar amb aquests preus, perquè la gent de Sant Jordi ens du

fruites y hortalisses de manera gratuita.

—També tenim una infermeria, l'única del poble i una infermera que va a domicili a curar als malalts.

—Les franciscanes també teniu cura del jovent?

—Sí, els vespres ens cuidam dels joves, xarrades,

reunions, catequesis... ara hem preparat els joves del poble per a la confirmació. Dissabte que és dia 4, el senyor Bisbe vendrà a confirmar a un centenar d'atlots i atlotes de Sant Jordi, això serà a les 8 del vespre. Després de la confirmació hi haurà refresc i festa i sarau per llarg.

PERRUQUERIA KATI

**BERENGUER DE
GIRALT, 5
SANT JORDI**

Tel. 266813

SANT JORDI

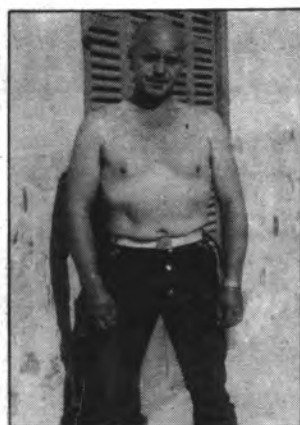

La Associació de Veïnats Pla de Sant Jordi pot fer molta de feina urbanística al poble, si en vol fer. De carrers sense asfaltar al poble n'hi ha més de mitja dotzena, fins hi tot n'hi ha un amb una part enmig i les veïnades no hi estan conformes. Els agradaria poder caminar a peu pla, dins carrers ben asfaltats i ben cuidats.

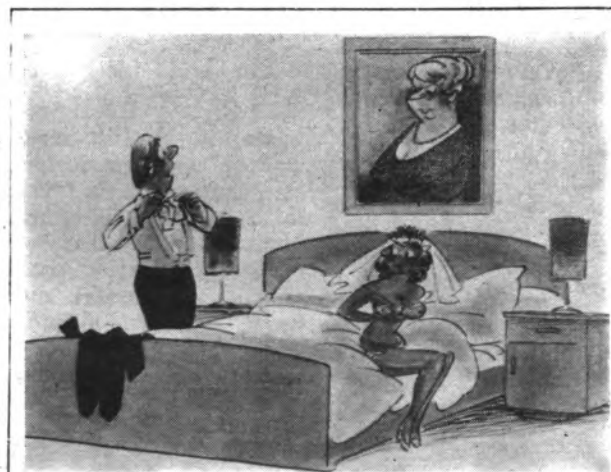
Si l'Associació de Veïnats cerca firmes perquè se facin aquestes obres a base de contribucions especials, segur que n'aconseguirà suficients amb poc temps. L'Ajuntament amb majoria socialista de Ciutat, gestionarà encan- tat aquesta millora.

Formació dels juvenils del Sant Jordi.

Vicenç Roig i Noguera, practicant de taiguondo i que ara se vol dedicar al Taichí que és un altre estil de lluita xinesa. Ell és santjordí encara que no ho pareixi.

"Es forçat que te mare estigui a la capçalera del llit?"

CONEIXER ELS NOSTRES AMICS... TAL COM SON

AVUI, ENCARNACIÓ CAMPANER DE S'ARANJASSA

Lloc i data de naixement?

—S'Aranjassa dia 25 de febrer de 1967.

—Quines ciutats t'agraden més?

—La Ciutat de Mallorca i Barcelona.

—Un escriptor?

—Baltasar Porcel.

—Un filòlec?

—Francesc de B. Moll, és una persona que m'apassiona.

—Un actor?

—Ovidi Montllor.

—Una actriu?

—Rosa Maria Sardà i

Carme Sansa.

—Cantant o cantautor?

—Cantautor.

—Quin?

—Joan Manuel Serrat i

Raimon.

—Cantautora?

—Maria del Mar Bonet.

—Un pintor?

—Anglada Camarasa.

—Quin poeta t'agrada més?

—Costa i Llobera.

—Un poema?

—El Pi de Formentor, sobretot allò que dia

"Amunt, anima forta!"

—Un llibre?

—Tots els escrits en català, però que parlin dels nostre país i de la nostra gent.

—Que fas el temps lliure?

—Escriure, llegir, escoltar música...

—Quin viatge t'agradaria fer?

—Un creuer per la mediterrània, per les terres de l'antic imperi català i passar per tunissia.

MATEU JOAN FLORIT

FUMAR UN "PORRO" JA NO ÉS DELICTE

MARRATXI

EL NOU CONSISTORI

A Marratxí, igual que als altres llocs de l'Estat Espanyol se va du a terme la campanya electoral per a les municipals i les autonòmiques, aquesta campanya no fou tal com nosaltres l'entendem, fou una campanya amb molta mala llet per dir-ho de qualque manera. Va començar amb un rum rum que s'espargí per quasi tot el terme acusant a certes persones de l'Ajuntament.

A la seva festa de presentació, Alianza Popular se negà a posar la bandera quadribarrada alegant que era la bandera de Catalunya, quan haurien de saber que és la bandera de l'antic Regne d'Aragó del qual Mallorca formava part i que ens la donà en herència el Rei En Jaume. També se varen dedicar el d'AP a fer cas del que deia el carter de Portol en contra d'UM. Amb una paraula, fou una campanya que

anava a desprestigiar al contrari enlloc de explicar el seu propi programa i fer mèrits per a guanyar.

El resultat de les eleccions a les seves taules va ser el següent:

AP.— Son Nebot: 28; Sa Cabaneta: 236; Portol: 105; Pont D'Inca: 231; Pla Na Tesa: 139; Total: 739.

PCIB.— Son Nebot: 28; Sa Cabaneta: 68; Portol: 30; Pont D'Inca: 61; Pla Na Tesa: 38; Total: 200.

PSM.— Son Nebot: 3; Sa Cabaneta: 14; Portol: 15; Pont D'Inca: 85; Pla Na Tesa: 83; Total: 200.

PSOE.— Son Nebot: 16; Sa Cabaneta: 101; Portol: 51; Pont D'Inca: 498; Pla Na Tesa: 135; Total: 801.

U.M.— Son Nebot: 22; Sa Cabaneta: 497; Portol: 879; Pont D'Inca: 399; Pla Na Tesa: 371; Total: 2.169.

AUTONOMIQUES

AP.— Son Nebot: 27;

G. Vidal, A. Montilla, J. Juan, A. Company, J. Cardona, C. Cañellas, B. Hornar, M. Romaguera.

Sa Cabaneta: 241; Portol: 147; Pont D'Inca: 265; Pla Na Tesa: 142; Total: 822.

PCIB.— Son Nebot: — Sa Cabaneta: 48; Portol: 20; Pont D'Inca: 37; Pla Na Tesa: 36; Total: 161.

PCOE.— Son Nebot: 2; Sa Cabaneta: 2; Portol: 6; Pont D'Inca: 7; Pla Na Tesa: 4; Total: 21.

PSM.— Son Nebot: 3; Sa Cabaneta: 28; Portol: 28; Pont D'Inca: 88; Pla Na Tesa: 82; Total: 225.

PSOE.— Son Nebot: 18; Sa Cabaneta: 152; Portol: 114; Pont D'Inca: 495; Pla Na Tesa: 154; Total: 933.

CDS.— Son Nebot: — Sa Cabaneta: 7; Portol: 4;

Pont D'Inca: 8; Pla Na Tesa: 3; Total: 22.

U.M.— Son Nebot: 21; Sa Cabaneta: 442; Portol: 756; Pont D'Inca: 352; Pla Na Tesa: 357; Total: 1933

Amb aquests resultats, l'Ajuntament queda compost de la següent manera:

8 U.M. Guillem Vidal (Portol), Toni Montilla (Pla de Na Tesa), Juan Juan Ramis (Sa Cabaneta), Toni Company (Pont D'Inca), Joan Cardona (Pla de Na Tesa), Catalina Cañellas (Sa Cabaneta), Bernardí Homar (Pont D'Inca) i Miquel Romaguera (Portol, un dels regidors mes joves ja que té el devuit

anys jus acabat de complir.

3 PSOE. Que son Baltasar Reynés (Pont D'Inca), Manuel Pardo (Portol) i Mariano Fierro (Sa Cabaneta).

2 AP. Que son Felip Juan (Sa Cabaneta) i Miquel Cañellas (Portol).

Aquests son el tretze regidors que durant quatre anys governaran Marratxí.

QUINTOS-84.— Com ve sent habitual per Sant Cosme els quintos de Por-

tol fan la seva festa i enguany no es manco que els altres, així que el día 21 a las 22,30 a la plaça de ses verbenas de Portol hi va haver ball amb l'actuació de Plastic-Rimel i Voltors.

I el diumenge al meteix lloc, a carreg de la Companya de Teatre de Sa Cabaneta GRUP MIGJORN, se va posar en escena l'obra "Molta feines i pocs dobers".

CORRESPONSALIA

CLUB DE FUTBOL SALA ES FIGUERAL

Un club modest, només de benjamins i alevins, així com creixin, se fan equips de categoria superior... Es com un planter, que se fa gros i un dia donarà el seu fruit, mentrestant, els nins entrenen i juguen...

El president del Club és En Quietano Bennassar i Vic, secretari, Joan Dias Planissi, tresorera Margari-

da Bennassar, delegat de camp Antoni Capó.

Fa mig any fou inaugurat el camp municipal amb dues pistes de futbol i vestuaris. El camp municipal s'ha d'acabar i s'ha de cuidar. L'Ajuntament de Marratxí ajuda al club, però li ajuda poc, l'any passat 10.000 pessetes. Deu mi, pessetes avui en dia són ben poques

per a mantenir un club encara que sia de benjamins i d'infantis i la gent no

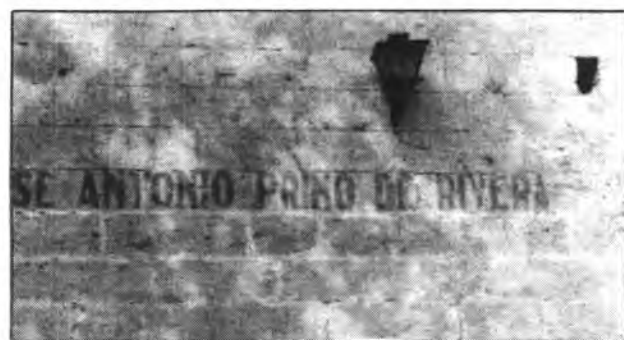
paga per veurer-els jugar, però és que la gent també podria pagar un poc.

Formació dels juvenils del Pla de Na Tesa, a la foto individual el màxim golejador de l'equip.

En Joan Carles Tomàs del Dos Perellons, a una carrera contrarellotge d'alevins a Ca'n Picaford. En Joan Carles, és el de la copa, la faixa i el ramell de flors i en aquesta ocasió, com en moltes d'altres feu primer. La seva família regenta el Bar de Ca's Capità, un poblet de devora Es Pla de Na Tesa.

Llevaran els nous regidors d'U.M., un partit que se proclama mallorquinista el nom de Sant Antoni Primo de Rivera de la façana de l'Església del Pla de Na Tesa?

PERRUQUERIA DE SENYORES

Margarida i Catarina. Carrer Conte de Tendilla, 211 Es Figueral de Marratxí.

EL PROVINCIAL DELS FRANCISCANS RESIDEIX ENTRE NOSALTRES

Com a notícia d'interès local, que prestigia tota la nostra zona, vet ací la que encapçala aquestes retxes, que a continuació explicam. En efecte, la residència habitual del Molt Rev. P. Provincial dels Franciscans de Mallorca, que de temps enrera tenia lloc al convent de Sant Francesc de Ciutat, ha passat a la Comunitat de La Porciúncula i, si bé la Cúria Provincial segueix oficialment a la capital, és veritat que, tenint lloc ací les Reunions Capitulars, del Definitori i fins les entrevistes personals, bé es pot dir que, així com Felip II governava el seu Imperi des del puig de l'Escorial —valga la comparació al manco per raons ecològiques— el P. Provincial dels Franciscans de la Província Espanyola de la T.O.R. dirigeix i orienta les activitats

i les accions apostòliques dels seus religiosos des de la residència camperola i naturalista, on viu. Es a dir, entre nosaltres, els areners, a La Porciúncula. —El canvi de residència, P. Provincial, suposa necessàriament un nou estil de govern de la Província religiosa?

—No. Simplement obeeix a raons pràctiques, ja que a la Casa de Ciutat no hi havia locals suficients, tant per a les reunions del Consell Provincial com, sobretot, per a la Secretaria Provincial. Aquí disposem d'uns locals amplis, lluminosos i tranquils, en què es pot treballar millor.

—Lo noticable per a nosaltres és que ara està ací. Què destacaria de la simbiosi La Porciúncula-S'Arenal?

—Lo més interessant és el treball que es fa en

i des del Col·legi i l'església i, a entorn de un i altra, la gran compenetració que hi ha en tota la zona, particularment amb els Pares dels Alumnes, però obert a tots, la presència dels nostres locals i instal·lacions per a actes culturals, recreatius i deportius; el museu com a constatació cultural de la nostra història... I en l'aspecte religiós, destacar que tractam, abans de tot, que La Porciúncula sia un centre de irradiació evangèlica i franciscana en atenció no sols als creients, sinó també als no creients, amb una acollida fraterna, sincera, amb un sentit ecologista gran, com escau als seguidors de Francesc d'Assís, ja que La Porciúncula és l'espai sens dubte millor conservat en tota aquesta zona i que, estant aïllat com està, indubtablement

afavoreix tota l'àrea hotelera de S'Arenal, Ca'n Pastilla...

—De camí cap a Roma, en aquestes fetxes, per a l'elecció del P. General i nova Cúria de l'Orde, pot avançar-nos alguna notícia per als nostres lectors?

—Efectivament: el Capítol General és un aconeixement de suma importància per a nosaltres. Té lloc cada sis anys. Que allà ens reunirem els delegats de les 9 Províncies religioses i dels 3 Comissariats Independents de tot el món. Que hi assistiran religiosos d'Itàlia, Jugoslàvia, França, Espanya, Índia, Siri (antic Ceilan), Sudàfrica, Brasil, Estats Units... En un Capítol General no sols s'ellegeixen o es renoven els Càrrecs sinó també se posa en comú la feina realitzada en el sexenni que acaba, es decideixen o confirmen línies a seguir en relació amb el moment actual de l'Església, necessitats i aspiracions dels homes...

—Quin pes específic té actualment la Província espanyola dins l'Orde de Penitència Franciscana?

—Es difícil de calibrar. Anam bé en número i en qualitat. Podem dir, seguint el mateix símil de Felip II al que aludia al principi, que en la Província espanyola, que se governa des d'aquí, tampoc "mai s'hi pon el sol", ja que tenim cases establertes a Espanya, Itàlia, Àustria, Estats Units, Mèxic, Brasil i finalment una Prelatura en el Perú. Ara bé, "d'estil imperial" res. La nostra labor franciscana està al servei dels més necessitats i sempre en zones populars i molt ben acollida per uns i altres.

—Li sembla bé que acabem per avui? Un altre dia

Josep Angulo Quilis, Provincial dels Franciscans.

tornarem. Coneixem la seva amistat personal amb el Cardenal Tarancón, Arquebisbe dimitit de Madrid-Alcalà, ex-President de la Conferència de Bisbes espanyols, qui judici li mereix la seva labor al llarg del seu període?

—El final del "pontificat" de Tarancón jo no crec que sia el final de l'època taranconiana, puix que la seva personalitat és tan gran que mentre visqui tindrà influència. Ara bé, el seu treball, la seva obra crec que s'anirà agitant amb el pas del temps. Amb tot lo que s'ha parlat de si home polític, de si visió política, donat que és un home intel·ligent i de visió estúpida; però els qui hem estat molt prop d'ell sabem que és sobretot un home de Déu, de l'Església i per tant enormement humà, molt acostat als homes del nostre temps. Malgrat els seus 76 anys, acabats de complir el 14 de maig, és un home enormement dedicat a l'home dels nostres dies, no solament per transmetre-li un mi-

ssatge humà, sinó sobretot per acostar-lo a Crist.

Basta per avui. Voldríem constatar que hem notat un convenciment en els seus judicis. I fins i tot afecte en els darrers... El P. Provincial dels Franciscans, doncs, s'ha acostat a viure entre els Arenalers. També nosaltres ens hem acostat un poc a ell. En efecte, el seu nom és Josep Angulo Quilis; natural de Quintanar de la Orden (Toledo); de 49 anys d'edat; Llicenciat en Filosofia i Teologia per la Gregoriana de Roma i en Filosofia i Lletres per la Universitat Central; va treballar amb la Comissió Episcopal de Litúrgia 9 anys; Professor de Litúrgia en la Pontificia Universitat de Comillas 4 anys; 23 anys a Vallecas exercint diferents càrrecs de Pastoral; arribà a Mallorca als 16 anys en 1950; ha estat Definidor Provincial des de 1967; parla el mallorquí... El primer Provincial castellà dels Franciscans mallorquins.

Amb afecte,

Fra. A. DE V.

EXPOSICIÓ D'AQUAREL·LES A LA PORCIUNCULA

Hem visitat l'exposició de les quaranta aquarel·les del pintor Salvador Cabot i veim que quasi totes elles giren entorn del tema "molins" recollits en l'ambient de la nostra comarca.

Destaca la riquesa de games de colors en tons entremetjats i ens crida l'atenció la soltesa de l'execució com també l'espontaneïtat i llimpiesa del traç.

L'èxit de venda ha estat més que normal ja que a la setmana de la inauguració les obres adquirides passen les dues terceres parts. No és estrany, per que la seva pintura, a més de les qualitats artístiques que hem ressaltat, és agradable, decorativa i fàcil d'entendre.

A les nostres preguntes l'artista ens ha contestat:

—La meua afició a la pintura ja ve des de nin, iniciat precisament en aquest col·legi de La Porciúncula i gràcies al P. Joan Llabrés, professor aleshores de dibuix i pintura. Ell ens animava mitjançant una exposició permanent a l'escala del col·legi.

—Des de quan t'has atrevit a presentar la teua obra en públic?

—Fou ja tard, ja que la meua primera exposició la vaig fer en 1974. Des de llavors n'he fetes d'avui una dotzena en diferents

llocs de l'illa destacant la galeria Art Fama de Ciutat. També aquí he participat en exposicions col·lectives.

—Els teus mèrits artístics han estat reconeguts oficialment qualche vegada?

—He participat tan sols dues vegades a certaments de pintura. I he obtingut el primer premi general de la Villa de Costitx amb un tema inspirat en els seus famosos toros en desembre de 1981.

—Davant aquesta obra que presentes no te pareix que el teu estil pictòric està un poc desferrat dels corrents artístics del nostre temps?

—Crec que no hi ha per tant. L'obra d'art d'art logra el seu sentit ple just quan la consideram dins el context cultural i social en que ha creada. Des de aquestes perspecti-

ves s'ha de intentar comprendre i explicar l'art figuratiu i naturalista tan significatiu actualment a Mallorca al que me sent fermat. La nostra illa és un lloc privilegiat per la naturalesa, pròdiga en llum i en encants variadíssims per propis i estranys.

—D'acord, mestre; en aquesta exposició has pres el molí com a motiu central; quan serà la pròxima i quins temes tractaràs?

—Quan serà, no ho sé. Pint just quan me plau i no cerc comercialitzar-me. ¿Temes? N'hi ha molts, de muntanya i mar, oliveres i barques, roques, camins, cales... Però no crec que hagi lograt encara la maduresa que intuec en el tractament possible dels molins.

Endavant, Quixot dels teus molins!

A. DE V.

Nova Sala Capitular de la Porciúncula.

EM SÉ TOTS ELS REPORTATGES...

HE LLEGIT TOTS ELS ARTICLES QUE EL CRITIQUEN...

PERÒ TANT ME FA EL QUE DIGUIN...

UN DELS GRANS GOIGS DE LA VIDA ÉS AQUEST MENJAR SALADET QUE FA CREC CREC I QUE NO GÉ DE QUÈ ÉS FET!

© United Features Syndicate Inc. 1955

Arribada a l'Aeroport de Sant Joan de l'Equip d'adletes de gimnàstica Rítmica de la Porciúncula després de participar al Campionat Estatal celebrat a Alacant el 15 de maig darrer. A Alacant van quedar en quart lloc. A la foto, estan amb els seus familiars i tutors.

Formació del nou conjunt de basquet de la Porciúncula, juguen un torneig escolar, al primer partit el perderen però al segon, jugat a final de mes guanyaren per 32-12.

Amb un sol partit perdut en tota la temporada, l'equip de Torre d'en Pau del Coll d'En Rebassa ha fet campió. El darrer partit fou jugat contra la Porciúncula el 14 de maig al Camp del Coll guanyant de 3-0. El Torre d'En Pau, conjuga la rapidesa amb una sòlida defensa. Els al·lots de la Porciúncula

també han fet un bon paper a aquest torneig quedant en 4rt lloc gràcies a la labor del seu jove preparador.

Mai no plou a gust de tothom

L'Ajuntament, amb molt bon encert a parer meu, ha repartit per la nostra Ciutat, tota una sèrie d'indicadors per a orientar a la gent, a la gent que vé o que hi viu i aquests indicadors, com a tot el món, son escrits en la llengua del país perquè, malgrat que he viatjat bastant, mai no he vist, enlloc, que els indicadors fossin escrits en cap altra llengua que la del país on son instal·lats.

Josep M. Palau i Camps

Jo, per exemple, quan a l'entrar a una ciutat holandesa he vist un cartell que deia "Centrum", mai no he dubtat —i els meus coneixements d'holandès son més aviat escassos— que allò indicava el centre de la ciutat. Si, a Finlàndia, he vist un automòbil amb un cartellet que deia "taka", mai no he dubtat ni una mica de que allò era el que nosaltres en diem un "taxi".

Vull dir que, si es té bona voluntat enlloc de ganes d'emprenyar, tothom pot entendre els cartells que posa el nostre Ajuntament. Tampoc no hi ha tanta diferència entre: Correus i Correos; Ajuntament i Ayunta-

miento; Hospital i Hospital; Catedral i Catedral; Cementeri i Cementerio, i etc. etc.

A què venen, doncs, les queixes? Per què un senyor "que ama y gusta de lo verdadero mallorquín" despotrica en contra d'aquests cartells? No serà "que ama y gusta de lo verdadero mallorquín" menys de la llengua que és el més mallorquí que podem trobar ací?

Una mica de serietat, senyors, perquè no hi ha pitjor entenedor que el que no VOL entendre i ja comencem a estar cansats d'aquests senyors que venen a viure entre nosaltres... i no es volen integrar al país.

No val el dir que Palma és una ciutat turística i que els estrangers

L'ajuntament, amb molt encert, ha repartit per tota la ciutat una sèrie d'indicadors.

que venen a visitar-nos no entendran el que els tals indicadors diuen. Però és que es pot pensar algú que si els tals indicadors fossin escrits en castellà els entendria cap turista dels que venen? Em sembla una beneïtura i jo podria posar algun exemple d'amics meus, un d'anglès, que entén el ca-

talà però no el castellà... i és un professor universitari!

I aquests "buenos mallorquines amantes de sus costumbres, lengua y demás" si, realment, tant estimen la "llengua" i el "demàs", aquests indicadors els haurien de trobar fets a la seva mida perquè no fan res més

que posar en el lloc que li pertoca la "llengua" i el "demàs"; i així ho haurien de voler ells si, realment, l'estimen.

Cadascú té dret, fins i tot, a renegar de la seva mare, però a mi no em sembla que el fer-ho sigui cap timbre de glòria pel que ho fa. I d'aquests mallorquins, dels que fins i tot renegen de la seva llengua, n'hi ha, per desgràcia nostra.

Jo no m'atreveiria a anatemitzar-les perquè, tampoc, no tenen ells tota la culpa de la seva ignorància, però si que els voldria fer veure que la seva llengua és, almenys, tan honorable com qual sevol altra, que si no els l'han ensenyat a l'escola no és perquè sigui menys honorable que una altra, sinó per obscurs desig-nis d'uns governs centralistes i autoritaris que no voldrien que es repetís. El que ha hagut de passar la nostra pobra llengua no ho desitgem a cap, ni al castellà que, ens agradi o no, és oficial al nostre país, encara

que la nostra no ho sigui portes enfora, només el Principat d'Andorra n'és l'excepció.

A Suïssa, amb quatre llengües oficials, totes som oficials a TOT el país, i a Finlàndia, amb dues, també TOTES DUES son oficials a tot el país. I d'això jo en dic democràcia, perquè democràcia vol dir que tothom tingui el mateixos drets.

Si s'ha de comprar o no un diccionari és cosa que ha de decidir "un castellano", encara que a mi em sembla que, per poca intel·ligència que tingui no tindrà gaires dificultats per entendre els indicadors que l'Ajuntament, torno a repetir que amb molt d'encert, ha posat en els nostres carrers. Però si és que, realment, no els pot entendre, de diccionaris n'hi ha, i més que no en necessitaria, que en compri un si li cal. Si reallent "ama y gusta de lo verdadero mallorquín", ja faria temps que l'hauria comprat.

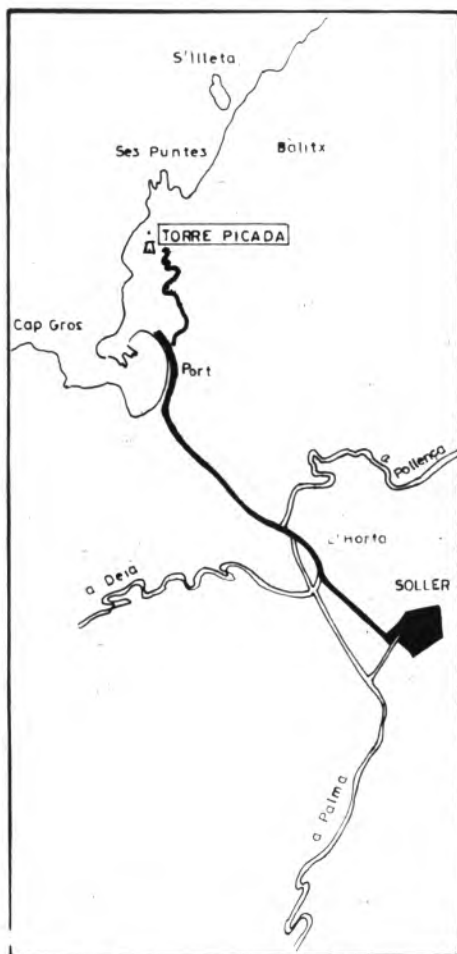

EXCURSIONS A PEU PER L'ILLA DE MALLORCA

SÓLLER - TORRE PICADA

Aquesta excursió comença a Palma, pel sol fet d'agafar el tren elèctric que uneix Ciutat amb la vall dels tarongers. Després d'un plaent viatge, que ofereix belles panoràmiques, s'ha d'enllaçar a Sóller amb el tramvia que va fins al Port de Sóller. Al final del trajecte del tramvia comença realment l'excursió a peu, que és més un passeig que una marxa, perquè la pujada a la Torre Picada, per un camí molt còmode, no dura més de mitja hora. D'allà es contempla una bona vista damunt la costa sollerica. Entre anar i tornar no es necessita més d'una hora i mitja, la qual cosa fa recomanable aquesta excursió per a l'estiu, perquè es pot completar fent una nedada a la platja del Port de Sóller abans de tornar a Palma.

Tren: A; Autocar (d).

A LA VORA DE...

Canal: «obra per a conduir...»

Una persona que des de fa molts anys s'interessa activament per la cultura i la política catalana m'escrivi sobre l'acte de presentació de la futura televisió catalana i el tercer canal. Diu que els parlaments li van semblar encertats, però que es va oferir una notícia que li va produir una certa esgarrifor. «S'han contractat ja trenta no sé quants episodis de Dallas, els quals, segons sembla, ja s'estan traduint al català, cosa que fa suposar que de seguida d'engegar l'anhelada televisió catalana, plafl, ja podrem sentir el J.R. en la nostra llengua.»

I continua: «La perspectiva d'haver-me d'empassar trenta o quaranta capítols més de "Dallas", ni que sigui en català, em neguiteja i m'esvera. Ja comprenc, és clar, que, comptant només amb un canal, la nostra no podrà ésser una televisió elitista, una televisió per a llepafils, i que haurà d'arribar a la massa, com més gran millor. Ara, això no hauria de significar que una televisió popular hagi de ser una televisió vulgar, i que podent-ho, en principi, evitar, hàgim de caure en els paranys i els tòpics més obvis.»

Em demana què en penso, i necessitariem moltes pàgines per a matisar convenientment. Perquè, com diu l'amic, «el que hagi de ser la televisió catalana ens farà perdre més d'una hora de son, i no em sorprendria gens que la previsible confrontació de punts de vista esdevingui un galliner». Sense cap autoritat, com a simple gallina d'aquest corral, penso que efectivament la qüestió té una importància capital, i que pot haver-hi dos criteris de prioritat molt esquemàtics: el lingüístic i el cultural.

En teoria no són pas contraposats, és clar. La televisió catalana ha de ser un vehicle de cultura —en l'accepció més àmplia del mot—

i d'idioma. Si s'aconsegueix en català la televisió més dignament interessant del món, me'n felicitaria... però jo no crec en aquest miracle. He de confessar que, posats a triar una funció bàsica, la televisió en català ha de ser, per damunt de tot, un instrument de penetració idiomàtica. Tant de bo es produessin alguns programes de més categoria que els de la televisió en castellà, però malament si, en conjunt, obtenim menys auditori. El tercer canal haurà de tenir un estil propi, haurà d'oferir espais que reflecteixin la nostra manera de ser i d'existir, haurà d'aconseguir alguns «punts de prestigi», d'acord. Però en una dosi que no converteixi la televisió catalana en una «excepció» dins el panorama de les televisions mundials. La petita pantalla és l'últim esfer que ens queda per a agafar el peix idiomàtic que ens asseguri la supervivència. Per tant, s'ha de fer pensant en els habituals i sistemàtics espectadors de televisió, no en els catalanistes culturalitzats. Jo no he seguit la sèrie «Dallas», però no és per a mi que cal dissenyar el tercer canal, sinó per a tanta gent que té en el televisor un membre més de la família, el més xerraire i que parla en castellà. Que el senyor J.R. parli en català, quan tanta gent que viu aquí no es decideix a fer-ho, és decisiu.

En resum, doncs, jo penso que el tercer canal presentarà un delicat problema d'equilibri de continguts, com tota televisió normal. Però més enllà dels gustos de cada u, el gran repte polític és l'èxit popular. A qui jo sé no el preocupa un magnífic documental raonant que tenim el millor romànic del món. El preocupa que per a saber què passa a «Dallas» s'hagi d'entendre el català.

Josep M. Espinàs

Vosté te sort, senyor Oliver, aquesta vegada tampoc li puc pagar el lloguer en doblers.

PARALLANS MAGNETICS
ANTENES COLECTIVES
PORTERS ELECTRONICS
REPARACIONS PETITS ELECTRODOMESTICS
Servei tècnic de Televisió al Taller
Carrer de la Marineta, 7
S'Arenal de Mallorca

RESTAURANT MONTEBELLO

Bodes, comunions, banquets

Preus especials per a dinar de companyions

Menú nins comunions a mitat de preu

Grans jardins -tenis- fútbol sala
-jocs infantils-piscines

Urbanització Les Palmeres. Carretera del Cap
Blanc. Telèfon 265020

EL PESCADOR

RESTAURANTE
TIPICO ESPAÑOL

José Santandreu
Benita Barquero

EL ARENAL - c/. San Bartolomé - Tel. 26 34 43

LUIS - CLUB
TOP - LESS - OBEN OHNE
LAS VEGAS
LIEBES CLUB - FREIN EINTRITT

Finden Sie nicht was Sie
suchen, wir bieten das.
Musik, Maedchen und
viel mehr noch.....

Geöffnet bis 04.00 Uhr.

C/. Berga, 8 - Tel. 26 97 16
EL ARENAL (Mallorca)

Son Verí
S'ARENAL DE MALLORCA

El personal dels balnearis de la Platja de S'Arenal, agraeixen la bona acollida que els ciutadans, llucmajorers i arenalers els dispensen.
Sempre al vostre servei.

LA DIRECCIO

L'home ha utilitzat sempre diferents llenguatges per expressar-se. Al costat de la paraula, que és la forma de comunicació més privilegiada per la cultura occidental, ens trobem amb el llenguatge mimic, amb la música i amb la cultura de la imatge, entre d'altres. Les flors van adquirir, també, des de temps molt antics, un caràcter simbòlic, que va donar lloc al "llenguatge de les flors". Aquest llenguatge, que avui entenem en un sentit obert, va ser en el passat una forma convencional de comunicació.

L'obsequi d'una flor ha constituït, en tot temps, una mostra d'afecte o de gratitud envers la persona que la rep. Hom regala flors amb motiu de la celebració d'una festivitat o d'un aniversari. El naixement d'una criatura, la celebració d'unes noces, o el funeral d'una persona són algunes de les circumstàncies de la vida de l'home que s'acompanyen amb flors. La rosa per a la persona estimada, el ram de tarongina per a la núvia, la corona de llorer com a recompensa del mèrit, la garlanda de perpètua *in memoriam*, el xiprer o la corona de flors com a senyal de dol, etcètera, formen part dels costums socialment reconeguts a l'hora d'expressar els nostres sentiments o les nostres idees en determinades ocasions. Aquestes tradicions, de

les quals tenim una certa referència cultural, encara que s'han anat perdent, provenen del llenguatge convencional de les flors. Conèixer, avui en dia, aquest llenguatge pot ser molt suggerent per descobrir els significats que poden adquirir les flors.

El llenguatge convencional de les flors, d'origen oriental i d'inspiració clàssica, el feien servir,

sobretot, aquells qui estaven privats d'expressar-se lliurement: els captius, les dones, especialment entre els àrabs, que es trobaven tancades en els harems, i les parelles d'enamorats. Es tractava d'un llenguatge emblemàtic que utilitzava les flors per comunicar de manera tàcita o reservada els sentiments, particularment els de caràcter amorós. Entre

els occidentals, empraven aquest mateix llenguatge els trobadors i els cavallers medievals, que feien arribar ramells de flors a les donzelles com a reclam del seu amor. Els romàntics, i els exaltats per l'amor, en totes les èpoques, també es comunicaven amb flors quan no podien apropar-se a la persona estimada. El missatge de l'enamorat podia consistir, per

exemple, en una declaració d'amor (tulipa vermella), que podia obtenir per resposta el consentiment (nard o vara de Jessè), que convocava a la cita, o bé una mostra de desdeny (clavellina groga).

Actualment, la utilització de les flors ha davallat considerablement a causa de la crisi econòmica, que ha relegat la flor al capítol de les despeses innecessàries, i a causa dels nous estils de vida, que no deixen espai per a la contemplació. Els floristes formulen una sèrie de queixes al respecte. Alguns joves no regalen flors perquè ho troben cursi. Els més grans no troben necessari adornar la seva casa amb flors. Tampoc no es guarneix amb flors la casa de la núvia, perquè aquesta manera de celebrar el casament ha caigut en desús. En les esqueles mortuòries es recomana, moltes vegades, que no s'enviïn corones de flors. La gent de ciutat no compra flors els caps de setmana, com era costum, perquè marxa fora. Sembla que la flor es reserva per a ocasions molt especials: un ram de compromís una vegada l'any, un pom de flors per la primavera i una rosa la diada de Sant Jordi. La flor tornarà a recuperar el seu sentit per a tothom quan sapiguem trobar en qualsevol flor el significat de la de romani: "la teva presència em reanima".

IGNASI GONZÁLEZ

"Selam", els missatges de la gramàtica floral

El llenguatge convencional de les flors compta amb un diccionari, o repertori de significats, i amb una gramàtica, que permet combinar les flors per construir frases. El significat d'una flor equival, generalment, a una sola paraula, però pot expressar una idea més àmplia. La margarida petita blanca vol dir "innocència", mentre que la margarida petita groga planteja, ella sola, una pregunta: "¿m'estimes?". Per donar resposta a aquesta pregunta podem utilitzar un heliotrop, que vol dir "l'estimo". Aquesta mateixa flor posada cap per avall expressa tot el contrari:

"l'odio". Les flors també poden canviar de significat segons la posició que ocupen respecte al cos. La calèndula col·locada al cap indica "malenconia", al costat del cor, "gelosia", i al costat del pit, "enuig".

La combinació de flors per donar un missatge s'anomenava entre els àrabs "selam" o "selam". Les flors es podien agrupar formant ramells, o bé es podien presentar separatament. Els ramells de flors eren més difícils d'entendre, ja que s'havia de procurar que no entressin en contradicció les normes de la gramàtica i l'estètica de la com-

posició del ram. Si no es disposava de flors naturals se'n podien utilitzar d'artificials. Les cartes i els missatges escrits portaven molt sovint flors pintades, intercalades en el text, amb un contingut enigmàtic, o bé amb un caràcter ornamental i significatiu a la vegada.

Els significats de les flors apareixen en forma de substantius, però es poden convertir en verbs o adjectius seguint una sèrie de normes. La rosa groga vol dir "infidelitat"; si en posem dues juntes, es converteixen en l'adjectiu "infidel"; i si la flor apareix oberta i sense fulles, indica el present d'indicatiu de l'acció corresponent al significat de la paraula. Els verbs es poden conjugar en llurs principals modes i temps: present, passat i futur de l'indicatiu; imperatiu, condicional i infinitiu. Els pronoms adopten una sola forma, tant si fan funció de subjecte com de complement. Una fulla separada de la flor es refereix a un pronom personal en primera persona del singular, dues fulles, a la segona persona, etcètera. Per simplificar l'ús d'aquesta gramàtica, el llenguatge de les flors prescindeix dels pronoms possessius, que dona per entesos en el context del missatge, i dels verbs auxiliars, com també dels verbs que introdueixen les oracions subordinades. Si el missatge es fa per escrit, es poden afegir paraules per completar el significat de les flors.

Diccionari de les flors

El significat de les flors es determinava per analogia, establint alguna semblança entre la flor i el seu significat, o bé responia a explicacions tradicionals o mitològiques. A continuació fem una selecció de significats, amb la seva pròpia etimologia.

- **Acàcia (amor platònic/amistat):** Els indis d'Amèrica feien els arcs amb la fusta d'aquest arbre, que es considerava incorruptible.
- **Acant (arts):** Els antics guarnien amb les fulles d'acant llurs mobles, vasos i vestits. Virgili va pintar el vestit d'Helena brodat en relleu amb fulles d'acant.
- **Adonis (record amorós):** Segons la fàbula, Venus es va enamorar d'Adonis, jove i formós caçador de Xipre. Mart, el déu de la guerra, que volia impedir la passió de Venus per aquell mortal, es va convertir en un porc senglar i va ferir de mort Adonis. Venus va plorar desconsoladament sobre el cos d'Adonis. En aquell mateix lloc va créixer, poc temps després, una planta que va rebre el nom d'Adonis perquè tenia unes flors que semblaven gotes de sang.
- **Clavellina vermella (amor viu i pur):** Senzilla, vermella i olorosa, es considera l'emblema de l'amor viu i pur per oposició a la clavellina groga (desdeny), que no té aquelles qualitats i requereix, en canvi, moltes atencions.
- **Heliotrop (devoció/l'estimo):** En grec vol dir "sol" i "girar". Quan Jussieu, un explorador, va descobrir aquesta flor als Andes, va trobar que era sol·licita, perfumada i que mirava cap al sol, com una enamorada.
- **Iris silvestre (notícies agradables):** Flor de colors brillants i variats, que va adoptar el mateix nom que la missatgera de les bones notícies.
- **Jacint silvestre (jocs perillosos):** Apol·lo jugava al disc amb Jacint. Zèfir, el seu rival, va llençar un palet al cap de Jacint i el va matar. Apol·lo no li va poder retornar la vida i el va convertir en la flor que porta el seu nom.
- **Llorer (glòria):** Les corones de llorer eren una recompensa al mèrit

- entre els grecs i els romans. Apol·lo persegueix la bella Dafne, amb intenció de posseir-la. Ella, que s'estima més la virtut, crida el seu pare, que la converteix en llorer. Apol·lo va consagrar el llorer.
- **Margarida gran groga (¿m'estimes?):** Estirant les fulles de la flor s'obté la resposta: sí, no; sí, no, sí...
- **Margarida petita groga (ho pensaré):** En els temps de la cavalleria les dones es posaven una corona d'aquestes flors per donar una resposta ambigua als seus pretendents.
- **Margarida petita blanca (innocència):** Flor petita que dona alegria als camps. Flor dels nens que acaben de néixer.
- **Murtra (amor):** El temple principal de la deessa de l'amor, Venus, estava voltat d'un bosc de murtra, flor que acompanyava sempre Venus.
- **Nard (egoisme):** Flor lleugerament inclinada que es mira en el reflex de les aigües, mentre roman absent a les sol·licituds d'amor de les nimfes.
- **Olivera (pau):** El colom enviat per Noè va tornar a l'arca amb una branca d'olivera com a símbol de la pau que el cel havia donat a la terra.
- **Rosa de cent fulles (gràcies):** Quan les Gràcies acompanyaven Venus, portaven al cap corones de murtra; quan seguien les muses, eren representades amb corones de roses de cent fulles.
- **Rosa groga (infidelitat):** El groc es considerava el color dels infidels. Les roses grogues són poc aromàtiques i requereixen molta atenció: l'aigua les fatiga, el sol les marceix...
- **Violer vermell (bellesa duradora):** Les roses i els lliris duren poc. El violer no és tan graciós, però dura tot l'any i té una fragància intensa.
- **Xiprer (dol/mort):** La claredat del sol no pot penetrar a través de les seves branques. La seva ombra és negra com la mort.

I.G.

